Український християнський часопис

МІСІОНАР

Рік заснування 1897 №3 (137) березень 2004

РЕДАКЦІЯ ЧАСОПИСУ "МІСІОНАР" ПРОПОНУЄ:

КАЛЕНДАР "МІСІОНАРЯ" НА 2004 РІК

Це вже другий за чергою книжковий календар, виданий редакцією часопису "Місіонар". Окрім церковного календаря на 2004 рік, пропонуються короткі життєписи усіх Римських Архиєреїв.

Це дуже цінний і маловідомий для багатьох християн матеріал, який допоможе пізнати історію Вселенської Церкви від самих її початків до сьогоднішнього дня та сприятиме позитивному сприйняттю Апостольського Престолу з погляду сьогодення.

У виданні містяться короткі проповіді на всі неділі, бдінні та великі полієлейні свята, які сприятимуть глибшому пізнанню правд нашої св. віри.

Користувач "Календаря "Місіонаря" на 2004 рік знову матиме змогу вести діловий щоденник.

ВВП "МІСІОНЕР" ПРОПОНУЄ:

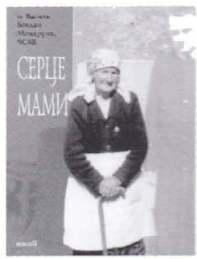

о.Василь Богдан Мендрунь, ЧСВВ. Серце мами: поезії. – 32 стор.

Цього разу о. В. Мендрунь запропонував широкому читацькому загалу п'яту з черги поетичну збірку.

З одного боку вона є суто біографічною, бо відображає важливі життєві моменти автора, а з іншого – усім нам показує роль матері у вихованні дитини у християнському дусі та вплив на вибір її життєвої дороги.

ПРО СПОВІДЬ. Ця невелика книжечка допоможе усім християнам добре приготуватися до св. Тайни Покаяння, дасть настанови, як відбути "купіль очищення" душі, таким чином сприяючи духовному зростанню і усвідомленню того, що визнання гріхів перед Богом – це не якийсь формальний релігійний акт, а потреба душі.

Ця книжка допоможе застановитися над змістом нашого життя у світлі євангельського вчення. Вона є особливо актуальна для практикуючих християн.

ШАНОВНІ ЧИТАЧІ, ПЕРЕДПЛАЧУЙТЕ НА 2004 РІК

християнський часопис "МІСІОНАР" і Ви знайдете духовного приятеля, який допоможе зрости у св. вірі, помножить у серці любов до Бога і ближнього, розрадить у хвилині смутку!

Передплатний індекс – 23959

Вартість передплати:

на 1 місяць – 1 грн. 78 коп., на 3 місяці – 5 грн.,

на 6 місяців – 9 грн. 40 коп.

Слава Ісусу Христу!

Сподіваємося, що з допомогою цього великопосного числа "Місіонаря" ви, дорогі читачі, зможете краще підготуватися до святкування Пасхи Господньої, а сприятимуть вам у цьому гарні змістовні статті.

У постійній рубриці "Слово життя" К'яра Любіх нагадує нам про те, що ми є "новим творінням" і не слід нам повертатися до "старої людини". Глибокими є роздуми св. Івана Дамаскина про хрест Господній, який у часі Великого посту є тим дороговказом усім вірним на їхньому шляху до святості. Не менш актуальною темою під час великопосного періоду є тілесні страждання Божественного Спасителя, Який прийняв їх задля нашого спасіння. У черговому матеріалі з серії статей "Вони співстраждали з Христом" усі ми маємо нагоду пізнати постать улюбленого учня Ісуса – св. апостола Івана, який для нас є взірцем відважного наслідування Христа навіть у небезпеці смерті.

Цікавий матеріал про духовну боротьбу зі спокусами подаємо в окремій статті, яка є витягами з послання на Великий піст Протоархимандрит Василіянського Чину о. Діонісія Ляховича, ЧСВВ. Засобом доброї підготовки до сповіді є іспит сумління і цій темі ми присвятили обширну публікацію, де наголосили на тому, що він є могутнім засобом на шляху до досконалості й зросту в чеснотах.

Минулого місяця відбулися провінційні капітули в усіх провінціях Василіянського Чину, про що повідомляємо в окремій статті. Просимо вас, дорогі читачі, молитися за те, щоб нова Провінційна управа в Україні, яку очолив новий Протоігумен о. Григорій Гриньків, ЧСВВ, успішно виконувала довірене їй завдання.

У рубриці "З життя Церкви" публікуємо фрагменти звернення владик УГКЦ про суспільно-політичну ситуацію в Україні. Нещодавно відбувся Постійний Синод єпископів нашої Церкви та іменовано нового єпископа-помічника Тернопільсько-Зборівської єпархії УГКЦ, про що ми теж коротко вас інформуємо. Рубрика "Постаті нашої Церкви" містить короткий життєпис владики Йоакима Сегеді, найстаршого за віком єпископа Греко-Католицької Церкви. Вміщаємо офіційне повідомлення Глави УГКЦ і з болем серця інформуємо про те, що о. Василь Ковпак виключений з УГКЦ через власні помилки. Молімося за нього, щоб він їх виправив і підкорився законній владі Святішого Отця і Глави УГКЦ.

У рубриці "Святі Тайни" продовжуємо знайомити вас із важливою роллю хресних батьків. Чергова розповідь о. Мелетія Батога, ЧСВВ акцентує увагу читачів на потребі постійної молитви. Нехай не лише діти та молодь, але й дорослі прагнутимуть якомога більше дбати за навернення наших ближніх після прочитання цікавого оповідання Ігоря Яремка.

У некролозі вміщаємо короткий життєпис брата Василіянина Пасива Стадника з Канади і сестри Василіянки Августини Тарнавської з Івано-Франківщини. Вони обоє терпеливо зносили важку недугу, за що Господь обдарував їх багатьма чеснотами. Молімся, щоби в ряди братів і сестер Василіянського Чину замість тих, які відійшли до вічності, вступили численні відважні юнаки і дівчата, аби продовжити це рішуче й переконливе свідчення про Бога.

о. Йосафат ВОРОТНЯК, ЧСВВ

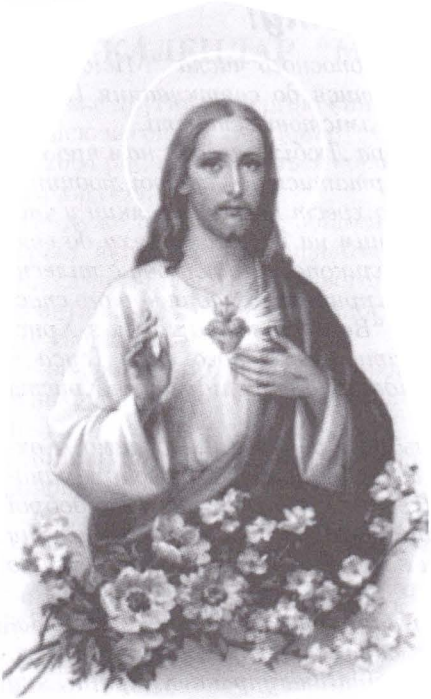

Ось Серце, що так дуже полюбило нас...

МОЛИТВА ЩОДЕННОГО ПОЖЕРТВУВАННЯ ДЛЯ ЧЛЕНІВ АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ

О, Божественне Серце Ісуса! У злуці з тим наміром, з яким Ти на землі віддавав славу Богові і тепер щоденно віддаєш у Пресвятій Тайні Євхаристії, жертвую Тобі через Непорочне Серце Пречистої Діви Марії усі свої молитви, справи, слова, думки й витривалість у терпіннях нинішнього дня у винагороду за всі зневаги, образи і кривди, завдані Тобі.

Жертвую їх особливо за Святішого Отця Папу Римського, за святу Церкву, за навернення грішників та в усіх намірах Апостольства молитви, призначених на цей місяць і на сьогоднішній день.

Пресвяті Серця Ісуса і Марії, спомагайте святу Церкву та Україну!

Святий Йосифе, Покровителю і Заступнику приятелів Ісусового Серця, моли Бога за нас!

Святий Архангеле Михаїле, св. Миколаю, св. Володимире, св. Йосафате, Заступники України, моліть Бога за нас!

НАМІРИ АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ НА БЕРЕЗЕНЬ:

(Поблагословлені Святішим Отцем)

ЗАГАЛЬНИЙ: ЩОБ ЖИТЕЛІ КРАЇН, У ЯКИХ ПРОЖИВАЮТЬ ТАКОЖ ІНДІАНИ, ШАНУВАЛИ ЇХНІ ЗЕМЛІ, ПРАВА, ЗВИЧАЇ І КУЛЬТУРУ ТА СТВОРЮВАЛИ УМОВИ МИРНОГО СПІВЖИТТЯ З НИМИ.

Старожили американського континенту – індіани – сьогодні дуже малочисленні. Незважаючи на це, вони зберегли свої давні звичаї, релігію і навіть у багатьох країнах Північної, Центральної і Південної Америки домоглися для свого народу встановлення окремих прав. У Канаді й деяких латиноамериканських країнах існують т. зв. резерви для індіан, де вони живуть серед дикої природи і повністю незалежні.

Молімося, щоб уряд і жителі тих країн, де сьогодні проживають індіани, всілякими способами шанували їхню відмінність і не проявляли ніякого виду

дискримінації до цих представників т. зв. "червоної" раси, тому що перед Богом усі люди рівні, без огляду на колір шкіри.

Святіший Отець закликає цього місяця усіх християн молитися, а також зробити конкретні кроки, щоб не були потоптані права індіан, які проживають на теренах багатьох країн двох американських континентів.

МІСІЙНИЙ: ЩОБ ХРИСТИЯНИ АФРИКИ, ВЗАЄМНО ЦІНУЮЧИ РІЗНОМАНІТНІСТЬ ХАРИЗМ, СПРИЯЛИ КРАЩІЙ СПІВПРАЦІ МІЖ МІСІЙНИМИ ІНСТИТУТАМИ І ПОМІСНИМИ ЦЕРКВАМИ.

Католицька Церква на розлогому африканському континенті почала розвиватися недавно, тому африканські помісні Церкви називаємо наймолодшими серед помісних Католицьких Церков інших країн світу. На початках ширення благовісті на цьому континенті християнами були представники білої раси: колоніальні господарі й місіонери з різних країн Європи. Сьогодні у помісних африканських Церквах більшість творять місцеві жителі, тобто представники чорної раси.

Під час визвольних рухів проти колоніалізму з боку європейських країн представники білої раси – місіонери ототожнювалися, на жаль, із владоможцями-окупантами. Неодноразово разом з політичною чисткою європейських окупантів місцеві жителі хотіли прогнати зі своїх країн усіх християн, які не мали чорний колір шкіри. До цих чисток були задіяні й деякі члени помісних африканських Церков.

Молімося за те, щоб християни Африки сприяли кращій співпраці "чорних" і "білих" християн у помісних Церквах африканського континенту, допомагаючи останнім виконувати важливі місійні завдання, а місіонери в свою чергу більше цінували місцеві звичаї, харизми і способи прояву релігійності, притаманні африканцям.

МІСЦЕВИЙ: ЩОБ ЖИТЕЛЯМ УКРАЇНИ, ЯКИМ ВАЖКО СТУПИТИ НА ШЛЯХ МОРАЛЬНОГО НАВЕРНЕННЯ, ЗАСЯЯЛО СВІТЛО ХРИСТОВОЇ БЛАГОВІСТІ.

Моральною називаємо поведінку людей, які живуть за заповідями Божими і згідно зі своїм внутрішнім моральним законом, тобто сумлінням. Неморальною, навпаки, називаємо поведінку людей, які не звикли дотримуватися Декалогу і загальних християнських засад.

Численні жителі України під впливом безбожного комуністичного режиму звикли топтати заповіді Божі і християнські засади. Можна було би сказати простіше: заповіді "не кради" і "не свідчи ложно" для багатьох українців ще й сьогодні мовби не існують.

Морального навернення неможливо досягнути адміністративними заходами, силою чи залякуванням, а тільки внутрішнім поштовхом. Нехай яскраве світло Христової благовісті засяє в душах усіх українців, які не відзначаються доброю моральною поведінкою, і сприяє їхньому навернению на шлях спасіння. Таким чином наше суспільство матиме краще майбутнє, бо де є взаємоповага, пошана до державної і приватної власності, любов до істини й правдомовності, там є перспектива кращих міжлюдських відносин і співжиття усіх людей.

Молімося і чинімо все можливе, щоб наші співгромадяни, які в своєму житті не керуються християнською мораллю, докорінно змінилися на краще, прислухавшись до основного постулату Нового Завіту: "Наверніться і вірте в Євангеліє" і виконуючи десять заповідей Божих і дві головні заповіді любові.

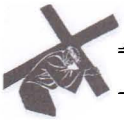

ПОКРОВИТЕЛЬ НА БЕРЕЗЕНЬ – СВ. ПОРФИРІЙ, 10.03 (26.02)

Він походив зі знатної багатої родини в Солуні (Тессалоніці) у Македонії. У 25-літньому віці вступив у Скитський монастир в Єгипті. Після п'яти років богомільного життя вибрався до Єрусалима, щоб відвідати святі місця.

Поселився у печері над Йорданом і провів там ще п'ять років надзвичайно суворого життя, сповненого посту і молитви. Заразлива пошесть змусила його покинути печеру і повернутися до Єрусалима, де вів життя у праці й умертвленні. Коли Порфирієві виповнилося 40 років, єрусалимський патріарх висвятив його на священика й віддав йому на зберігання частину Господнього хреста у золотому кивоті.

У 396 році помер у палестинському місті Газі єпископ. Митрополит Кесарії Палестинської Іван після видіння висвятив Порфирія на газького єпископа. Порфирій ревно й жертвенно працював впродовж 24 років над спасінням людських душ.

Спочив у Бозі 420 року, а його св. мощі поховані у збудованій ним церкві в м. Газі.

НАМІРИ АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ НА КВІТЕНЬ:

ЗАГАЛЬНИЙ: ЩОБ У КАТОЛИЦЬКІЙ ЦЕРКВІ ЦІЛОГО СВІТУ З ОСОБЛИВОГО УВАГОЮ СУМЛІННО ГОТУВАЛИ КАНДИДАТІВ ДО СВЯЩЕНСТВА І ПРОВОДИЛИ ПОСТІЙНУ ФОРМАЦІЮ СВЯЩЕНИКІВ.

МІСІЙНИЙ: ЩОБ У ХРИСТИЯНСЬКИХ СПІЛЬНОТАХ МІСІЙНИЙ ДОКУМЕНТ "ДО НАРОДІВ" СТАВ ТЕМОЮ ДЛЯ РОЗДУМІВ І ПОСТІЙНИМ ЗОБОВ'ЯЗАННЯМ ДУШПАСТИРІВ.

МІСЦЕВИЙ: ЩОБ ХРИСТИЯНИ УКРАЇНИ НАМАГАЛИСЯ ГЛИБШЕ ПІЗНАТИ ГОСПОДА БОГА ЧЕРЕЗ ЧАСТЕ ПРИЙМАННЯ СВЯТИХ ТАЙН ПОКАЯННЯ І ЄВХАРИСТІЇ.

ПОКРОВИТЕЛЬ НА КВІТЕНЬ – СВ. МИКИТА, 16 (3)

Поправка

У минулому числі "Місіонаря" трапилася прикра помилка: на с. 39 замість "о. Маріо Дацишин" слід читати "о. Маріо Цюпа". Редакція просить у читачів вибачення.

НАМ ПИШУТЬ

Надія зі Закарпаття дякує Господеві, Матері Божій, ангелу-хоронителю, а також св. Миколаю Чудотворцю, о. Піо, св. Терезі від Дитятка Ісуса, св. Надії, блаж. Йосафаті Гордашевській, блаж. Тарсикії Мацьків, блаж. Теодору Ромжі, св. Юді Тадею за успішне складення іспитів в Ужгородському університеті.

Оксана Бойчук з м. Тернополя за посередництвом св. Юди Тадея і завдяки Божій ласці також успішно склала іспити.

"СЛОВО ЖИТТЯ"

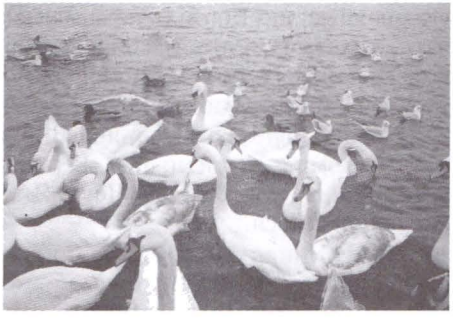

"Не згадуйте про те, що було, не думайте про давне! Ось Я творю щось новітнє" (Іс 43, 18-19).

Ізраїльський народ у вавилонській неволі з ностальгією згадував своє минуле: славні часи, в які Бог Своєю могутньою десницею визволив його предків з єгипетської неволі. Ізраїльтяни перебували у спокусливих думках, що Бог вже більше не пішле другого Мойсея і не вчинить великих чудес, як у давні часи, внаслідок чого вони залишаться назавжди у чужій землі.

Однак перський король Кір у 539 році до Різдва Христового дає свободу вибраному народові, який повернувся в обіцяну землю, і ця подія стала ще більш надзвичайною від події виходу з Єгипту.

Бог ніколи не повторюється! Його любов здатна вчинити набагато більші діла від тих, які Він вчинив у минулому, речі, які ми не спроможні собі уявити, тому Він промовляє устами Ісаї, кличучи:

"Не згадуйте про те, що було, не думайте про давне! Ось Я творю щось новітнє".

Ісая у кінці своєї пророчої книги звіщає майбутнє, набагато світлішим від минулого: створення "нового неба і нової землі". Наскільки велике буде те діло, яке вчинить Господь, що "минуле вже більше не буде згадуватися, ані спадати на думку" (пор. Іс 65, 17).

Св. апостол Павло на основі слів Ісаї також звіщає незвичайні втручання Бога в людську історію. У смерті й воскресінні Ісуса Він оновлює людину, наново її творить у Своєму Сині для нового життя (пор. 2 Кор 5, 17). У книзі Одкровення наприкінці людської історії Бог звіщає, що цілий всесвіт буде наново створений: "Ось Я творю все нове" (пор. Одкр 21, 5).

Слова пророка Ісаї просякають цілу Біблію і промовляють до нас також сьогодні:

"Не згадуйте про те, що було, не думайте про давне! Ось Я творю щось новітнє".

Ми є тим "новітнім", "новим створінням", яке Бог породив. Через Свого Сина, Якого ми прийняли у Його словах і всіх Його дарах, Він вчинив новим наше єство і наші діяння: сам Ісус живе і діє у нас. Це Він відновлює наші стосунки з іншими: у родині, в школі, на роботі... Він відроджує через нас суспільне життя, світ культури, відпочинку, здоров'я, економіки, політики..., одним словом, усі сфери людської діяльності, в яких ми задіяні.

Не оглядаймося на минуле, щоби з тугою згадувати ті гарні речі, які з нами сталися, або зі смутком оплакувати наші помилки: вірмо твердо у діяння Боже, яке може продовжувати творити "нові речі".

Бог завжди дає нам можливість усе розпочати знову. Звільняє нас від обмежень і тягарів минулого. Життя стає простішим, легшим, чистішим, свіжішим. Подібно до апостола Павла, і ми, звільнившись від минулого, будемо здатні бігти до Христа, до повноти життя і радості (пор. Фил 3, 13-14).

"Не згадуйте про те, що було, не думайте про давнє! Ось Я творю щось новітнє".

Як жити нам цього місяця це "слово життя"? Намагаймося з любов'ю виконати те, що Бог від нас вимагає у кожній хвилині дня: навчатися, працювати, виховувати дітей, молитися і розважатися..., відрізуючи все те, що не є волею Божою в ту хвилину. Таким чином залишимося відкритими до всього того, що Він бажатиме творити у нас і поза нами, і будемо готовими прийняти ту надзвичайну благодать, яку Він нам завжди дарує для кожної хвилини.

Якщо ми житимемо так, жертвуючи кожну справу Богові, кажучи Йому виразно: "Це для Тебе", то Ісус, Який житиме у нас, завжди виконає усі діла, які залишаються.

К'яра ЛЮБІХ

Переклад з італійської мови о. Йосафата Воротняка, ЧСВВ

ПРОВІНЦІЙНІ КАПІТУЛИ ВАСИЛІЯНСЬКОГО ЧИНУ

В УКРАЇНІ

З 9 по 13 лютого 2004 року в Золочівському василіянському монастирі відбулася капітула Провінції Найсвятішого Спасителя в Україні, у якій взяли участь 37 делегатів Василіянського Чину в Україні.

Упродовж п'яти днів на капітульних нарадах обговорювалися різні питання, які стосуються діяльності отців Василіян в Україні. Окрім цього було обрано членів нової Провінційної управи і делегатів на генеральну капітулу, яка відбудеться влітку цього року.

Новим Протоігуменом став о. Григорій Гриньків, ЧСВВ, виходець із Канади, який є членом української Провінції вже декілька років. Консультором обрано отців Василіян Климентія Стасіва, Дам'яна Кастрана та Михайла Лучківа. Делегатами на генеральну капітулу обрано о. Василя Зінька, ЧСВВ і о. Августина Тенету, ЧСВВ.

В ІНШИХ КРАЇНАХ

В інших Провінціях Василіянського Чину в цей час також відбулися провінційні капітули.

У Бразилії та Аргентині Протоігуменами відповідно обрано о. Василя Ковбича, ЧСВВ та о. Андрія Коропецького, ЧСВВ. У США Протоігуменом повторно став о. Маврикій Попадюк, ЧСВВ, а в Канаді обрано нового Протоігумена – о. Євгена Грицуляка, ЧСВВ.

У інших Провінціях Василіянського Чину, які діють у декількох інших європейських країнах, новими Протоігуменами стали: у Румунії – о. Іван Дабок, ЧСВВ, в Угорщині – о. Ісаак Тирик, ЧСВВ, у Польщі – о. Юліан Коваль, ЧСВВ, у Словаччині – о. Володимир Седлачек, ЧСВВ.

Новим Протоігуменам та членам Управ усіх Провінцій Василіянського Чину редакція нашого часопису бажає щедрого Божого благословення у виконанні нелегкого завдання впродовж наступних чотирьох років на добро Чину і нашого народу!

ЗІ ЗВЕРНЕННЯ СИНОДУ ЄПИСКОПІВ УГКЦ ЩОДО СОЦІАЛЬНО-ПОЛІТИЧНОЇ СИТУАЦІЇ В УКРАЇНІ

Можна без перебільшення сказати, що в серцях мільйонів українців усупереч складним обставинам життя саме рік Божий 2004 стає роком надії.

Церква, не будучи політичною організацією, не може вирішити спірні політичні питання, як, наприклад, питання конституційних змін чи президентських виборів. Водночас Церква за своєю природою не може бути байдужою до важливих політичних подій, що торкаються морально-етичних аспектів життя українського суспільства, оскільки вона поряд із державою покликана самим Богом цьому суспільству служити.

Церква зосереджує свою увагу не на скороминущих політичних угодах чи кон'юнктурних домовленостях, а на тих духовних засадах, які й визначать, яким курсом піде Україна в найближчі 20-25 років.

Брак довіри до громадян з боку державних мужів і, як наслідок, брак довіри до держави з боку громадян збільшують суспільне напруження і зменшують шанси вирішити суперечності цивілізованим шляхом.

З іншого боку, слід звернути увагу й на хоч недостатньо усвідомлені, але все ж позитивні тенденції, які дають підставу для надії: українське суспільство вже кільканадцять років живе в умовах духовної та релігійної свободи. Увійшло в активне суспільне життя нове покоління, яке не знає релігійних переслідувань.

Іншою підставою для надії є незаперечний факт: народ швидко вчиться демократії. З кожними наступними виборами щораз важче стає маніпулювати думкою людей, зваблювати їх дарунками чи обіцянками. Політична наївність народу відступає в минуле, а її місце займає політичний досвід і розуміння спільного блага.

Обрання Президента буде залежати не стільки від висунутих кандидатур, скільки від морального стану суспільства. Наприклад, якщо ми переконані, що в передвиборчому процесі гроші витрачаються на купівлю голосів, будьмо стійкими у своїх моральних вимогах до кандидатів, і тоді сам принцип купівлі голосу виборця втратить будь-який сенс. Якщо ми відмовимося давати і брати хабарі, тоді об'єктивно прагнутимемо обрати такого кандидата, який сам вільний від цього гріха і зможе, спираючись на нашу волю, викоренити його в суспільстві. Так спільно, у співпраці й суспільному порозумінні між владою і народом, можна буде збудувати Україну наших мрій.

Св. Євангеліє вимагає радикального преображення людської душі, її рішучого вибору на користь добра. Часом для здійснення такого преображення достатньо молитви і потужного вольового зусилля. Проте може статися так, що для цього треба буде спромогтися й на більшу жертву. Рік Божий 2004 стане справді роком надії лише тоді, коли ми всі матимемо надію на Бога, яку утвердимо в молитвах, пості, дотриманні Божих заповідей і будуванні суспільного життя на міцних підвалинах моралі й справедливого закону.

Український народе, не бійся бути собою! Дорогі брати і сестри у Христі, не бійтеся прислухатися до голосу сумління! Хай з новою силою прозвучить духовна заповідь князя Володимира Мономаха: "Не дайте сильним погубити людину!". Бадьорімося, вірмо й надіймося, діймо по совісті – і Бог миру буде з нами!

Від імені єпископів Києво-Галицької Митрополії УГКЦ
† Любомир

ПРО ЗАСІДАННЯ ПОСТІЙНОГО СИНОДУ ЄПИСКОПІВ УГКЦ

15 лютого цього року в соборі св. Івана Хрестителя у Перемишлі (Польща) Глава УГКЦ Блаженніший Любомир кардинал Гузар відслужив Архиєрейську Божественну Літургію у співслужінні пароха о. Євгена Поповича, митрополита Перемишльсько-Варшавського Івана Мартиняка і членів Постійного Синоду єпископів УГКЦ.

16-17 лютого 2004 року у Митрополичій консисторії у Перемишлі під головуванням Глави УГКЦ Блаженнішого Любомира проходили чергові засідання Постійного Синоду єпископів УГКЦ, у яких взяли участь його члени: з України – Кир Юліан Вороновський, Студійського Уставу, та Кир Софрон Мудрий, ЧСВВ, уповноважений заступник архиєпископа Стефана Сороки, митрополита Філадельфійського (США); з Польщі – Кир Володимир Ющак, ЧСВВ і з Франції – Кир Михаїл Гринчишин, ЧНІ, Апостольський екзарх Франції і країн Бенілюксу.

Під час засідань єпископи проаналізували виконання постанов минулих Синодів, розглянули питання, що стосуються життя Церкви та підготовки до Синоду єпископів УГКЦ, який має проходити з 4 до 12 жовтня 2004 року в Києві.

Секретаріат Синоду єпископів УГКЦ

НОВИЙ ЄПИСКОП ТЕРНОПІЛЬСЬКО-ЗБОРІВСЬКОЇ ЄПАРХІЇ

10 лютого 2004 року Святіший Отець Іван Павло II ухвалив рішення Синоду єпископів УГКЦ і призначив о. Василя Семенюка єпископом-помічником Тернопільсько-Зборівської єпархії, іменуючи його титулярним єпископом Кастра Северіана. Єпископська хіротонія нового владики відбудеться 3 квітня 2004 року.

Він народився 2 липня 1949 року в с. Дора біля м. Яремче на Івано-Франківщині. З 1969 по 1974 роки навчався у підпільній духовній семінарії, після закінчення якої єпископ Володимир Стернюк висвятив його на священика.

У 1975 році був призначений "опікуном" зруйнованого більшовиками відпустового місця у Зарваниці на Тернопільщині, а також став ректором підпільної духовної семінарії. У 1989 році о. Василя і ще одинадцятьох священиків скерували на Тернопільщину для легалізації УГКЦ. Закінчив духовні студії у Люблінському католицькому університеті (Польща), отримавши у 1997 році ступінь магістра морального богослов'я.

У 1990 році призначений ректором Тернопільської вищої духовної семінарії ім. Патріарха Йосифа Сліпого. У 1993 році став протосинкелом Тернопільської єпархії. З благословення єпископа Тернопільсько-Зборівської єпархії Михаїла Сабриги, ЧНІ відбудовує Марійський духовний центр у Зарваниці.

о. Ігор ЯЦІВ,
прес-секретар Глави УГКЦ

ПІСТ – ПЕРЕМОГА НАД СПОКУСАМИ

Великий піст є доброю нагодою застановитися над нашою духовною відновою, потребою навернення, боротьбою з життєвими спокусами. Справжній піст не обмежується стриманістю від м'ясних страв і виснаженням свого обличчя, від чого нас застерігає св. Євангеліє (пор. Мт 6, 16-18). Очевидно, стримуватись у їжі наказує Церква і цього треба сумлінно дотримуватись.

Св. Василій Великий написав дві проповіді про піст і присвятив цій темі 12 аскетичних правил. Він возвеличує піст такими словами: "Піст породжує пророків, зміцнює сильних; піст робить мудрими законодавців, він – добра охорона душі, щирий приятель тіла, зброя для хоробрих, вчитель подвижників. Він захищає від спокус, готує до благочестя, помічник утримання, творець розсудливості" *(Про піст, Промова І, 6)*.

Вихваляючи піст, св. Василій звертає увагу на ту його глибоку основу, яку Господь висловив устами пророка Ісаї: "Ось піст, який Я люблю: кайдани несправедливості розбити, пута кормиги розв'язати, пригноблених на волю відпустити, кожне ярмо зламати..." (Іс 58, 6). Отож, піст полягає не тільки в стриманості від їжі. Пророк Ісая каже: "Справжній піст віддаляє і від поганих справ: Розв'яжи кайдани безбожності, прости ближньому скорботу, прости йому борги. Не постіть задля сварки і суперечки (пор. 58, 4-6). А св. Василій додає: "Справжній піст – це утримання від зла, лихослів'я, гніву, пристрастей, лайки, брехні, кривоприсяг. У цьому й полягає істинний піст. Такий піст є благом" *(Про піст, Промова ІІ, 7)*.

Згідно з пересторогою св. Василія, яку він основує на св. Письмі, стараймося під час цього посту сумлінно перевірити наше християнське життя. Спитаймо себе, чи не треба нам робити відповідні кроки: чинити метаною, піти на пустелю, щоб набратися сили з висот, боротися проти життєвих спокус і остаточно ступити на життєвий шлях, що його нам вказує Ісус Христос.

У св. Євангелії міститься фрагмент про св. Івана Хрестителя, який закликає усіх до покаяння: "Покайтеся, бо наблизилося Небесне Царство" (Мт 3, 2); "Покайтеся і вірте в Євангелію!" (Мр 1, 16) та "чиніть плоди достойні покаяння" (Лк 3, 8) і коли "хтось не вродиться з висоти, не бачити йому Божого Царства" (Ів 3, 3).

Сам Ісус Христос ступає на дорогу покаяння. "Треба здійснити всяку правду" – так Христос відповідає Іванові, коли той відмовляється Його хрестити. Ісус приймає хрещення та йде у пустелю, щоб вести боротьбу з трьома великими життєвими спокусами. І хто хоче бути учнем Ісуса Христа, мусить йти цим самим шляхом: він повинен покаятися, охреститися і боротися проти спокус цього світу. Цього вимагається від усіх християн.

Метаноя – це докорінна зміна ментальності, тобто зречення способу життя людини цього світу з усіма його пожадливостями, щоб прийняти світогляд Ісуса Христа, плекати Його думки і слідувати за Ним у своєму житті. Покаяння вимагає, зокрема, зречення трьох великих пожадливостей: багатства, влади й слави. Тільки після перемоги над цими спокусами людина може перейти на

спосіб життя Ісуса Христа. А це життя полягає у діленні хліба з іншими, служінні й слуханні, тобто починається від найменших жестів любові, що можуть завершитися навіть відданням свого життя з любові до Бога і ближнього.

Спокуса "багатства".

"Стара людина" хоче "мати" і "посідати", і то щораз більше, і цій жадобі немає меж. Це невгамовний голод "хліба", золота, багатства – пристрасне прагнення, яке ніколи не наповнить серце людини. "Нова людина" ділить свій хліб з іншими і таким чином ділиться своїм і собою, кладе все, що має, до спільної чаші. Серце такої людини завжди сповнене Божої благодаті, тобто Божого духа.

Будучи "старою людиною", ми можемо дбати тільки про свій "хліб", власне благо, своє приватне добро, а навіть про рахунок у банку, живучи розкішно, забуваючи навіть про те, що поза нашим домом стільки бідних, які хотіли би насититися бодай кришками, що падуть з наших столів.

Отже, піст дає нагоду нам стати "новою людиною", серйозно перевіривши і помінявши наше ставлення до осіб і речей.

Спокуса "влади".

"Стара людина" жадібна до влади і хоче "царювати" над іншими. "Нова людина" плекає постанову євангельського служіння: "Ви знаєте, що князі народів панують, а вельможі гнітять їх. Не так має бути між вами. Але як хтось хотів би у вас бути великий, нехай буде вам слуга. І хто б хотів у вас бути перший, нехай стане вам за раба. Так само Син Чоловічий прийшов не для того, щоб Йому служили, але – послужити й дати життя Своє на викуп за багатьох" (Мт 20, 24-28).

Цей піст є доброю нагодою до призадуми, чи ми не плекаємо ментальності "панів" і "володарів", замість просити в Бога бути тими, що готові на жертву. Через хрещення ми "посвятили" наше життя для служіння, вмерли для себе, щоб жити для Христа і для ближніх.

Спокуса "слави".

"Стара людина" чинить свою волю, шукає задоволення своїх потреб і прослави свого імені. "Нова людина" виконує волю Божу, слухає Церкву та є чутливою на потреби своїх ближніх, подібно до Ісуса Христа, Який в усьому був слухняний Богові Отцеві. Він слухав Отця "аж до смерті, і то смерті хресної", і цей послух відображався у чутливості до потреб людей. До такого послуху на подобу Ісуса Христа нас зобов'язує хрещення.

Слід зробити глибокий іспит нашого способу мислення і поведінки. Треба перевірити, чи ми готові сповняти Божу волю так, як її виконував Ісус Христос. Чи ми чутливі до потреб своїх ближніх?

Св. Василій Великий гостро виступав проти тих, які хочуть сповняти власну волю. Він нагадує, щоб "ніхто не виконував власної волі, а всі спільно шукали в однім дусі волі одного Господа нашого Ісуса Христа" *(Про Божий суд, 4).*

Отож, зодягнімося у Христа, підімо з ним на Йордан, перейдімо через воду покаяння і подолаймо разом з Ним спокуси "старої людини". Молитвою і постом укріпімося на шляху нашого життя згідно зі св. Євангелієм: "Всі бо ви, що у Христа хрестилися, у Христа одягнулися" (Гал 4, 27).

о. Діонісій ЛЯХОВИЧ, ЧСВВ,
Протоархимандрит

ІСПИТ СУМЛІННЯ – ЗАСІБ ДО СВЯТОСТІ

Святі Отці Церкви твердять, що сумління – це голос Божий, якого слід слухатися. Людина, яка живе згідно зі своїм сумлінням, як правило, задоволена, а коли діє всупереч йому, то відчуває неспокій.

Іспит сумління, який є перевіркою стану душі, вважають духовною практикою, що необхідна на дорозі до святості. Завдяки йому ми впевнюємося, чи наші дії у якомусь проміжку часу були співзвучними з євангельськими засадами і новою заповіддю любові.

Під іспитом сумління, як правило, розуміємо підготовку до сповіді. Однак ця духовна практика не обмежується лише пригадуванням і роздумуванням над своїми поганими вчинками. Слід звертати увагу й на лихі звички, які стали джерелом наших гріхів, а також на злий намір, який хоч і був невиконаний, однак, є гріхом.

Наслідком загального іспиту сумління, завдяки якому християнин усвідомлює свої гріхи, тобто переступлення Божих і церковних заповідей, а також свої упущення щодо двох заповідей любові, є щире каяття і постанова поправи. Це включає також рішення не наражатися на небезпеку гріха і намагатися усіма силами більше не повторювати грішних вчинків. Звичайно, ця духовна практика передує сповіді, але вона може стати навіть щоденною у житті християнина, незалежно від сповіді.

Засновник Чину отців Єзуїтів св. Ігнатій з Лойоли, опираючись на вченні Святих Отців, запровадив як обов'язкову практику для ченців Ісусівців т. зв. частковий (партикулярний) іспит сумління. Ця духовна практика поширилася також поза Чином Єзуїтів, ставши багатьом християнам добрим засобом на їхній дорозі до святості.

Як відомо, св. Ігнатій перед своїм навернення був лицарем, а тому духовну практику часткового іспиту сумління порівнював з воєнною стратегією. Знаємо, що кожний наступ якогось ворожого війська очолює полководець. Те військо, яке обороняється, намагається передусім його знищити. Коли полководець гине, то все військо зазнає поразки. Подібно і з найголовнішим пороком, який людина зауважила на частковому іспиті сумління.

Подібно і християнин у духовній боротьбі проти диявола намагається усіма силами впродовж тривалого часу викорінити власне той порок, який домінує над усіма іншими. Якщо, наприклад, головним гріхом було лінивство, то протилежною йому чеснотою є працьовитість або пильність у виконуванні своїх обов'язків. Отож, над здобуттям цієї чесноти людина повинна намагатися працювати до тих пір, аж поки не зауважить, що лінивство вже не є головним пороком або вона вже від нього цілковито звільнилася.

Таким чином, коли людині це вдасться зробити, то тим самим вона нанесла часткової поразки всім іншим ворогам, тобто гріхам, які були очолені пороком, що його було успішно знищено у нелегкій боротьбі. Але подібно як вороже військо після поразки невдовзі консолідується під головуванням нового полководця, так і християнин у цій духовній боротьбі повинен зауважити, який з наступних гріхів є найбільшим. Після цього він повинен виробити у собі протилежну йому чесноту.

Згідно зі св. Ігнатієм ***загальний іспит сумління*** має відбуватися таким чином: 1) подяка – висловлення у молитві вдячності Господеві за Його доб-

родійства і отримані від Нього благодаті від часу останнього іспиту сумління; 2) прохання у Господа про отримання ще більшої благодаті Божої для пізнання і викорінення своїх гріхів; 3) іспит сумління – намагання уважно і детально простежити, чи думки, слова і діла були співзвучні з Божим законом, перевіряючи годину за годиною прожитий день; 4) покаяння – прохання про прощення, бо каяття є умовою отримання Божої благодаті в майбутньому; 5) винесення практичної постанови, як покращити своє життя і які засоби для цього є найкращими.

Якщо мова йде про ***частковий іспит сумління,*** то св. Ігнатій радив чинити так: 1) вранці слід відновити свою постанову і всіма силами та засобами обминати виявлений у собі найгірший порок, який в даному проміжку часу слід викорінити; 2) після обіду записати у книжечку, скільки разів цей порок повторився, а скільки його вдалося уникнути; 3) ввечері, як і після обіду, записати статистику успіхів та невдач, перепросивши Господа за недотримання своєї обіцянки і попрохавши у Нього благодаті на наступний день.

Окрім методу св. Ігнатія, у християнській аскетиці існують ще багато інших методів. Відомим є метод св. Сульпіція, який полягає у тому, щоб у всьому і завжди наслідувати Ісуса Христа. За цим методом християнин повинен кожного дня відбувати коротку адорацію: мовчазне споглядання вчинків Ісуса зі земного життя, щоденна перевірка своєї поведінки, чи вона була подібна до Ісусової, а також прохання, щоб Ісус закарбував у ньому Свої чесноти.

Ці духовні практики з пізнього середньовіччя практикуються не тільки у монастирях, але вони ввійшли у практику загальної духовності Католицької Церкви, що підтверджує Другий Ватиканський Собор, а також канонічне право Католицької Церкви. Отож, іспит сумління, як загальний, так і частковий, є необхідний на дорозі до святості. Кожен християнин повинен осягнення святості вважати своїм обов'язком, бо це, як каже св. апостол Павло, виконання Божої волі.

о. Йосафат ВОРОТНЯК, ЧСВВ

З ЖИТТЯ ЦЕРКВИ

ПОВІДОМЛЕННЯ

З великим болем подаємо до загального відома, що о. Василь Ковпак, дотепер адміністратор церкви свв. Петра і Павла у м. Львові (Рясне), з власної волі перестав належати до УГКЦ і Католицької Церкви взагалі. Незважаючи на його заяви вірності Вселенському Архиєрееві Папі Римському і Верховному Архиєпископові УГКЦ, він підпорядкувався неканонічному чужому єпископові Бернардові Фельє, який не підпорядкований Святішому Отцеві та не перебуває у єдності з Католицькою Церквою.

Отцеві Василеві Ковпакові та його послідовникам дорога до повернення до УГКЦ завжди відкрита під умовою відречення від приналежності чужому єпископові. Усі священнодіяння о. Василя Ковпака та його послідовників неважні перед нашою та всією Католицькою Церквою.

Глава УГКЦ Блаженніший Любомир кардинал ГУЗАР

ВОНИ СПІВСТРАЖДАЛИ З ХРИСТОМ (7)

Іван – учень, якого любив Ісус

Св. апостол Іван на початку свого Євангелія написав про Ісуса Христа, Сина Божого, як про споконвічне Слово, Яке існувало до створення світу. Цей поетичний опис є одним із найбільш видатних і глибоких тверджень, які тільки можна знайти в літературі.

Св. Іван називав себе "учнем, якого любив Ісус" (пор. Ів 13, 23). Він завжди відповідав взаємністю на те добре ставлення, яким обдаровував його Ісус. "Ми любимо Його, – писав він на схилі свого довгого життя, – тому що Він перший полюбив нас" (1 Ів 4, 19).

Ми думаємо про Івана як про людину зі святою вдачею і підтвердження цього знаходимо у його трьох посланнях, названих "Євангелієм любові". Але не забуваймо, що він не завжди був таким. У своєму характері він мав великі недоліки, він був амбіційним, запальним і швидким до гніву. Іван був безмежно вдячний Спасителеві за те, що Він любив його, незважаючи на ці його недоліки. І це одна з причин, чому він був такий відданий Синові Божому.

Коли св. Іван Хреститель визнав Ісуса довгоочікуваним Месією, Іван, який був його вірним послідовником, вирішив залишити його, щоб пов'язати свою долю з учнями Месії. Але було багато послідовників св. Івана Хрестителя, які відмовилися іти за Христом.

Серед учнів св. Івана Предтечі були і такі, які задовольнялися накопиченим духовним досвідом і відмовилися прийняти більше світло і більш повну істину. Про цих людей Господь сказав: "І ніхто, що п'є старе вино, нового не захоче, бо каже: "Старе краще" (Лк 5, 39). Іван мав чисті помисли і дуже сильне бажання, щоб іти уперед, яким би повним не було його спілкування зі св. Іваном Хрестителем.

У св. Євангелії розповідається, що Іван разом зі своїм братом Яковом залишив свої заняття, покинув свого батька, щоб слідувати за Ісусом. Іван покинув усі матеріальні добра, щоб відповісти на поклик Христа. Він, який вбачав в Ісусі здійснення своєї життєвої мети і ради цього відкинув усі примани світу, справді мав велике бажання докорінно змінитися і любити свого Господа всім серцем.

Іван був ревним послідовником Месії. Одного разу він розповів Ісусові про якогось чоловіка, який виганяв бісів ім'ям Ісуса Христа. Іван, побачивши цього чоловіка, проявив ініціативу і негайно заборонив йому це робити (пор. Мк 9, 38-40). Він, очевидно, вирішив, що той, хто "не ходить з ними", може підірвати репутацію Христа. У цьому випадку ми можемо побачити в характері Івана ознаки фанатизму.

Пізніше Іван проявив таку ж слабкість. Ідучи востаннє до Єрусалиму, Ісус проходив через Самарію. Самаряни відмовилися прийняти Господа і Його учнів. Іван зі своїм братом Яковом вирішив їм помститися, запропонувавши уразити вогнем Самарію подібно, як поступив зі своїми ворогами Ілля (пор. Лк 9, 51-56). Отож, як бачимо, нетерпеливість і завзяття все ще кипіли в серці Івана і його брата, яких Ісус назвав "синами грому".

Ісус Христос намагався м'яко виправити ревного учня, щоб він мав більш терпеливе ставлення до людей навколо нього. Христос обдарував його численними привілеями. В Ісусі Іван бачив Бога в дії. Він зрозумів, що Христос може воскрешати з мертвих (пор. Лк 8, 51-55). Іван бачив свого Господа у славі з Мойсеєм та Іллею, які зійшли з небес, і чув, як вони обговорювали зі Спасителем смерть, яку Він повинен був прийняти в Єрусалимі (пор. Мт 17, 1-3). Він був свідком кризи Господа в Гетсиманському саді (пор. Мк 26, 36-46). Іван у своєму св. Євангелії розвіяв усі сумніви щодо Божого плану спасіння і був справді здатний піднятися до дуже високого розуміння Бога.

Іван був єдиним з учнів Ісуса Христа, який перебував біля хреста. Господь обрав його прийомним сином і опорою для Своєї Матері, душу якої прошив меч болю (пор. Ів 19, 26-27). Марія могла вплинути на зміну характеру Івана. Ця Жінка притискала до свого серця Сина Божого. Вона підкорилася усьому, що їй було об'явлено про її майбутнє. Вона, безумовно, могла поділитися тим, що було їй відкрито, з Іваном, бо він, духовно вигодуваний на грудях Сина Божого, відчув биття цього великого Серця, повного любові. Марія, якій Отець Небесний довірив виховання Свого Сина, могла формувати характер і глибоко впливати на свідомість такої вразливої і емоційної людини, яким був апостол Іван. І в ранок воскресіння він був першим з Його учнів, який прийшов до порожнього гробу. Його любов до Вчителя яскраво освітлювала темряву цих важливих днів.

На обличчі юного Івана, який бачив муки вмираючого Господа, було видно водночас страх і любов. Він був жахливо засмучений своєю втечею в ніч арешту Ісуса. І тому він залишався біля хреста на Голгофі. Відчуваючи себе абсолютно безпорадним, Іван чекав, чи не зможе він що-небудь зробити для свого Вчителя. Саме тоді Спаситель довірив йому Свою Матір.

Іван першим пізнав Ісуса після воскресіння у ввічливому господарі, який приготував учням сніданок на березі Генезаретського озера (пор. Ів 21, 7). Після дня П'ятидесятниці ми знову бачимо Івана в Самарії (Ді 8, 14-17). Він знову закликає вогонь упасти на цю місцевість, але цього разу вже вогонь Святого Духа.

Ми можемо назвати цю історію притчею про цілковиту зміну життя. Енергія Івана спочатку була направлена на руйнування і осуд, тепер же була націлена на вище і краще. Іван прагнув бути по правиці Христа. Сам по собі, без Божої благодаті, він не був взірцем того, яким повинен бути люблячий син. Після урочистого повернення Ісуса на престіл, Який сів по правиці Небесного Отця, апостол став проповідувати людям, переконуючи їх розірвати з повсякденністю і перенестися у вимір вічності.

Ми були б щасливі отримати таке завдання звіщати Ісуса, але і до нас через століття звернені слова Ісуса: "Істинно кажу вам: усе, що ви зробили одному з Моїх братів найменших – ви Мені зробили" (Мт 25, 40). Чи бачите ви біля хреста душу, яка страждає і потребує допомоги? В Івані біля хреста самолюбство поступилося своїм місцем жертвенному служінню. Нехай приклад св. апостола Івана послужить на добро всім нам. Наслідуймо "учня, якого любив Ісус" і звіщаймо всім люблячого Христа нашим служінням Богові й добрими ділами ближнім.

Підготувала Віра АРІВ
(за книгою Леслі Хардінга "Вони були того дня на Голгофі")

ФІЗИЧНІ СТРАЖДАННЯ НАШОГО ВІДКУПИТЕЛЯ

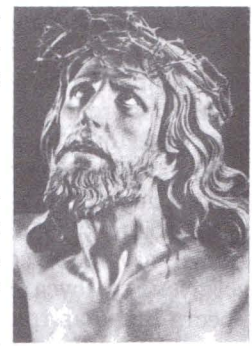

У цій статті мова йде про фізичні аспекти страждань нашого Спасителя Ісуса Христа, Який був правдивим Богом і правдивою людиною. Ми простежимо Його шлях з Гетсиманського саду до преторії Пилата на суд, потім після бичування дорогу на Голгофу і, нарешті, Його останні години на хресті...

Тілесні страждання Ісуса Христа починаються у Гетсиманському саді. Св. Лука пише: "Повний скорботи та тривоги, ще пильніш молився, а піт Його став, мов краплі крові, що падали на землю" (Лк 22, 44). Чому Господь заливався кривавим потом?

Опис явища кривавого поту, хоч і дуже рідко, але зустрічається у літературі. Під час великого емоційного стресу найменші капіляри в потових залозах тріскають, внаслідок чого відбувається змішування крові й поту. Саме у такому стані перебував Ісус Христос у Гетсиманському саді.

Після арешту Ісуса вночі привели до дому первосвященика Анни. Тут слуга наніс Йому першу фізичну травму, вдаряючи Його по обличчю за те, що Він мовчав і не відповідав на запитання колишнього первосвященика. Після цього зв'язаного Ісуса повели на суд до первосвященика Каяфи. У синедріоні над Ісусом почали знущатися — плювали і били по обличчю кулаками (пор. Мт 26, 67).

Уранці скатованого і виснаженого після безсонної ночі Христа повели Єрусалимом до твердині Антонія, де перебував Понтій Пилат, римський прокуратор Палестини. Правитель наказав звільнити бунтівника Варавву і засудив Ісуса на бичування і розп'яття. Слід сказати, що спершу Пилат наказав бичувати Христа, бажаючи обмежитися цією карою, але пізніше прийняв рішення про смертну страту через розп'яття під тиском розлюченої юрби.

З Ісуса вояки здерли одяг, а Його руки прив'язали над головою до стовпа. Римський легіонер мав знаряддя катування — короткий батіг з декількома великими шкіряними ременями, на кінцях яких були дві маленькі свинцеві кульки. Вояк зі всією силою знову і знову вдаряв тяжким батогом по спині й ногах Христа. Спершу шкіряні ремені роздирали тільки шкіру, але потім вони врізалися щораз глибше у тіло, викликаючи цим сильну кровотечу.

Після жорстоких ударів маленькими свинцевими кульками шкіра на спині Ісуса звисала довгими клаптями, а збичоване тіло перетворилося у велику криваву рану. Коли сотник, який керував тортурами, побачив, що Ісус перебуває на грані між життям і смертю, то наказав припинити бичування.

Христові, Який знаходився у напівпритомному стані, відв'язали руки від стовпа. Він впав на каміння, залите Його святою кров'ю. Тоді римські воїни вирішили поглумитися над Ним, Який згідно з неправдивими свідченнями євреїв заявляв, що Він є царем юдейським. Вони накинули на Його скривавлені плечі багряницю, немов царський плащ, і дали Йому в руки палицю, як скіпетр — символ царської влади. Тоді сплели вінок із гнучких гілок тернини

з довгими шпичками. Цю "корону" вони силою натягнули Йому на голову, а потім взяли у Нього з рук палицю і били Його по тернині на голові, щоби шпички ще глибше врізалися в шкіру. Ці дії вояків у Ісуса знову викликали сильний біль і велику кровотечу, бо на голові розміщена густа сітка кровоносних судин.

Завершивши цю жорстоку забаву, легіонери зірвали з Нього одяг, який прилип до згустків крові на ранах. Це зривання одежі викликало гострий біль, подібний до того, немовби Його знову бичували батогом, а рани знову почали кровоточити. Після цього з поваги до єврейської традиції римляни повернули Йому одежу.

Наглумившись удосталь, римські воїни прив'язали до Його плечей важке хресне дерево і процесія, у яку входили несправедливо засуджений Христос, два розбійники, загін римських легіонерів на чолі зі сотником і невеличка група людей, вірних Ісусові, почала свій повільний хід на Голгофу. Незважаючи на всі зусилля Ісуса йти рівно, Йому це не вдалося. Під тягарем дерев'яного хреста Він упав три рази на землю. Груба поверхня дерева роздирала рани на плечах Ісуса Христа, спричинивши сильний біль, який знову супроводжувався кровотечею.

Після кожного падіння Христос намагався піднятися із землі й продовжувати Свою хресну дорогу. З великими зусиллями Ісус подолав цей шлях від твердині Антонія до Голгофи. Вояки знову здерли з Ісуса одяг, не відбираючи в Нього набедрової пов'язки, яку дозволялося залишати тільки євреям.

Підготовка до розп'яття почалася. Христові запропонували випити вино, змішане з миррою – слабка анестезія. Він відмовився пити цю суміш. Тоді Ісуса поклали спиною на хрест. Римський вояк забив два важкі, квадратні, ковані цвяхи у зап'ястя Його рук. Ліву ступню ноги римський легіонер притиснув зверху до правої пальцями вниз і забив цвях, залишаючи коліна трохи зігненими. Процес розп'яття завершений.

Тіло Христа безсило повисло на цвяхах, забитих у зап'ястя, що викликало нестерпний біль. Ісус намагався зменшити цей біль, підносячись трохи на руках і переносячи вагу Свого тіла на ноги, прибиті цвяхом до хреста. І знову пекучий біль пронизав тіло Ісуса. Через те, що тіло повністю повисло на руках, повітря можна було вдихнути, але неможливо видихнути. Ісус щосили намагався підтягнутися на руках, щоби зробити хоча би маленький ковток повітря.

Прийшов час безперервних мук, судоми пронизували Ісусове тіло. Христос відчував напади задушення, а кожний порух тіла супроводжувався пекучим болем, бо рани на спині знову роздиралися об поверхню хреста.

Страждання Христа досягли свого апогею, Він відчув наближення смерті. Після великих страждань Він помер і один з воїнів, бажаючи в цьому переконатися, проколов списом Його бік. У св. Євангелії від Івана сказано: "І потекла негайно кров і вода" (пор. 19, 34). Це говорить про те, що вода витекла з порожнини навколо серця, а кров – з пробитого люблячого серця нашого Спасителя.

Як же ми повинні бути вдячні Богу за Його милосердя до нас, людей, за Його ласку нашого відкуплення і можливості й нам разом з Ним увійти до життя вічного!

Підготував Стефан КРАСНОМОВЕЦЬ
(за матеріалом д-ра мед. наук Трумена З. Девіса)

ХРЕСТ — БОЖЕСТВЕННИЙ СКАРБ

"Слово про хрест... для нас, що спасаємося, сила Божа" (1 Кор 1, 18).

У третю неділю Великого посту під час Утрені священик кладе на тетрапод прикрашений квітами Чесний і Животворний Хрест.

Подібно як подорожній, що втомлений з довгої дороги, відпочиває під густим деревом, так і всі християни, звершуючи духовну подорож до небесного Єрусалиму – Пасхи Господньої, знаходять на половині шляху Хресне дерево, щоб у його тіні набратися сил для дальшої подорожі. Або як прихід царя, який повертається з перемогою, випереджають його знамена й скіпетри, так і Хрест Господній випереджає Христа Переможця і Його перемогу над смертю – Святе Воскресіння.

Поклоняючись* Чесному Хресту, співаємо: "Хресту Твоєму поклоняємось, Владико, і святе воскресіння Твоє славимо".

Св. Церква виставляє у половині святої Чотиридесятниці вірним Хрест для того, щоби нагадуванням про страждання і смерть Господню запалити й скріпити їх до дальшого подвигу посту. Хресту поклоняємося протягом четвертого тижня Великого посту – до п'ятниці, тому й називається цей тиждень – хрестопоклінний.

"Хрест — охорона всієї вселенної, хрест — окраса Церкви, хрест — володарів сила, хрест — вірних опора, хрест — ангелів слава і демонів поразка" — так пояснює значення Хреста для цілого світу світильний на Утрені празника Воздвиження. "Хресною тростиною, обагривши Свої пальці червоною кров'ю, зволив з любові до людей по-царському підписати нам прощення" – співається в одній зі стихир Хрестопоклінної неділі.

У своїй проповіді на Хрестопоклінну неділю св. Іван Дамаскин звертається до усіх вірних такими словами:

"Хрест – глупота тим, що погибають, а для нас, що спасаємося, сила Божа" (1 Кор 1, 18). Це бо глупота для тих, що не приймають з вірою і не думають про доброту і всемогутність Бога, але божественні діла досліджують за допомогою людських і природних міркувань, бо все, що належить Богові, вище єства і розуму.

Усяке, зрештою, діяння і чудотворення Христове – дуже велике, божественне й дивовижне, та понад усе дивовижний Чесний Його Хрест. Смерть бо скинена, гріх прародичів знищений, ад випорожнений, воскресіння нам дароване і дана сила нехтувати теперішнім і навіть самою смертю, повернене первоначальне блаженство, відкриті двері раю, наше єство сіло праворуч Бога, ми стали дітьми Божими і спадкоємцями не через інше що, а через Хрест Господа нашого Ісуса Христа.

Смерть Христа або Хрест зодягнули нас в іпостасну Божу мудрість і силу. Сила ж Божа – це слово хресне, бо через нього відкрилась нам могутність Божа, тобто перемога над смертю, подібно як чотири кінці Хреста, з'єднавшись

---

* *У даній статті слово "поклонятися" означає вшановувати, високо цінити речі, які є знаряддям спасительної діяльності Бога.*

у центрі, твердо тримаються: і висота, і глибина, і довжина, і ширина, тобто все видиме й невидиме сотворіння.

Хрест даний нам як знамення на чолі, подібно як Ізраїлю – обрізання. Через нього бо ми, вірні, відрізняємося від невіруючих і пізнаємось. Він – щит і зброя, пам'ятка перемоги над дияволом. Він – печать, щоби не торкнувся нас Той, Який знищує (пор. Вих 12). Він для тих, що лежать – піднесення, для тих, що стоять – опора, для немічних – палиця, для пастирів – жезл, для тих, що навертаються – провідник, для тих, що досягають поступу в досконалості душі й тіла – спасіння, усунення всякого лиха, всяких благ причина, гріха викоріненння, запорука воскресіння, дерево життя вічного.

Отже, самому дереву, справді дорогоцінному і гідному почитання, що на ньому Христос приніс Себе самого в жертву за нас, – освяченому доторком святого Тіла й Крові, справді слід поклонятися. Таким самим чином – і цвяхам, спису, одежі й святим Його місцям: Голгофі, спасительному і животворному гробу... Як каже богоотець Давид: "Увійдімо в Його житло, упадім до підніжка Його стіп!". А що він має на увазі Хрест, доказують наступні слова: "Устань, Господи, до Твого відпочинку" (Пс 132, 7-8), тому що після Хреста наступає Воскресіння. Якщо для нас дорогі дім, світлиця і одежа тих, що їх любимо, то наскільки більше те, що належить Богові й Спасителеві, завдяки чому ми і спасенні!

Поклоняємося ж ми образу Чесного і Животворного Хреста, хоч би він був зроблений з іншого матеріалу; почитаючи не матерію (нехай так не буде), а образ, як символ Христа. Господь, пророкуючи Своїм учням, сказав: "Тоді на небі з'явиться знак Сина Чоловічого" (Мт 24, 30), – має на увазі Хрест, тому треба поклонятися знамену Хреста. Там бо, де буде знамення, там буде і сам Христос. Матерії ж, з якої зроблений образ хреста, хоч би це було золото або коштовне каміння, після зруйнування образу, якби таке трапилось, ми не повинні поклонятися. Отже, всьому тому, що посвячене Богові, ми поклоняємося, віддаючи почитання Йому самому.

Дерево життя, яке посадив Бог у раю, було прообразом цього Чесного Хреста. Бо як смерть увійшла через дерево, то треба було, щоби через дерево були даровані життя і воскресіння. Патріарх Яків благословив своїх синів руками навхрест (Бут 48, 14) і таким чином він дуже чітко зробив прообраз знамення хреста.

Подібно і Мойсей прообразив хрест, коли хрестовидно позначив море і врятував Ізраїля, а фараона потопив; руки, хрестовидно простягнені, – спонукали на втечу Амалика; осолодили гірку воду; зі скелі потекло джерело; жезл надавав Арону священичої гідності; змій на дереві, піднесений у вигляді трофею, ніби умертвлений, зціляв тих, що з вірою дивилися на мертвого ворога, подібно до того, як і Христос, що тілом не знав гріха, був прибитий за гріх. Мойсей каже: "Побачите, що життя повисне перед вами, немов на нитці" (пор. Втор 28, 66). Через пророка Ісаю Господь сказав: "Я простягав Мої руки день-у-день до бунтівливого народу, що ходив недобрими шляхами, за своїми примхами" (65, 2).

О, якби ми, що поклоняємося Хресту, отримали частку в Христі, Який був розп'ятий!".

Переклав о. Дам'ян КІЧА, ЧСВВ

СВЯТА ТАЙНА ХРЕЩЕННЯ (2)

У цій статті подаємо вимоги св. Церкви до хресних батьків.

Хресне батьківство і материнство бере свій офіційний початок ще з половини 2 ст. Під час свого понтифікату св. Папа Ігин розпорядився, щоб діти, які охрещуються, мали хресних батька і матір, які повинні провадити їх у їхньому духовному зрості.

Хресні батьки повинні бути охрещеними і віруючими людьми, знати основні молитви і відвідувати церковні Богослужения. Дитина, яка охрещується, приймає цю св. Тайну для того, щоб жити згідно з християнськими засадами. У цьому її наставниками й опікунами, крім рідних батьків, мають бути хресні батьки, які самі повинні жити правдивим християнським життям. Отож, людина, яка неохрещена і ще не пізнала Бога, або навіть є атеїстом, тобто заперечує існування Бога, не може бути хресним батьком чи матір'ю.

Як вже було згадано у попередньому числі, хресні батьки покликані не тільки представляти дитину в момент уділення св. Тайни Хрещення, але згодом, після досягнення дитиною свідомого віку, вони повинні пояснити їй основи святої віри, навчити свого похресника (-цю) шанувати і зберігати заповіді, власним прикладом показати особливе ставлення до молитви і Богослужень, різних Таїнств і Тайн, які св. Церква пропонує для освячення і спасіння своїх вірних.

Хресні батьки повинні хотіти виконувати це завдання. У народі побутує така думка: якщо запросили бути хресним (-ою), відмовлятися не можна, бо це буде образою для батьків чи, можливо, і гріхом перед Богом. Але насправді так не є. Причина дуже проста. Якщо людина усвідомлює, що вона не зможе сумлінно виконувати обов'язки хресного батька чи матері, то вона має право відмовитися від цього обов'язку без образи для батьків і, безумовно, тут не буде жодного гріха.

Хресні батьки повинні мати вік, якого вимагає від них партикулярне, тобто право помісної Церкви. У нашій Церкві встановлений віковий ценз щодо віку хресних батьків: 17 років для дівчини і 18 років для юнака.

Якщо хресний (-а) одружені, то для того, щоб стати хресними батьками, вони повинні перебувати в церковному шлюбі. Не можуть бути батьком або матір'ю рідні батьки або чоловік чи жінка особи, яка охрещується. Слід сказати, що у св. Тайні Хрещення встановлюється своєрідне духовне споріднення між похресником (-цею) і хресними матір'ю чи батьком, тому це стає перешкодою для укладення між ними подружжя. Хресні батьки повинні належати до тієї Церкви, в якій уділяється св. Тайна Хрещення. Св. Церква категорично ставиться до різних забобонів, як наприклад, не можна брати хресною матір'ю неодружену дівчину, бо тоді її похресниця не вийде заміж.

У Кодексі канонів Східних Церков згадано ще одну причину, через яку людина не може бути хресним батьком або матір'ю. Це чітка заборона церковного суду виконувати важливий обов'язок хресних батьків.

Хресні батьки повинні знати напам'ять і розуміти "Символ віри". Чому саме ця молитва? Пояснення цього дуже просте: вона містить усі основні догми, тобто правди християнської віри. Важливим є також те, щоб рідні й хресні батьки дитини перед уділенням св. Тайни Хрещення приступили до св. Тайн Сповіді й Причастя. Це, однак, не є умовою для важності цієї св. Тайни, але

священнослужитель просить і рекомендує це зробити, адже охрещена дитина в хвилині хрещення стає чистою і святою. Отож, слід створити їй особливе середовище, в якому їй буде добре і затишно.

Для св. Тайни Хрещення потрібна т. зв. крижма (біле полотно, яке символізує чистоту і невинність), яка є подарунком хресних батьків для похресника (-ці). Слід наголосити, що крижма – це практична річ, а не якийсь музейний експонат. Найкраще з цього посвяченого полотна вшити святковий одяг для дитини, наприклад, сорочку на урочисте св. Причастя або на весілля. Скільки метрів крижми хресні батьки мають бажання принести, нехай стільки і несуть, не міряючи, чи там є парне чи непарне число метрів, бо це є забобоном.

Хресні батьки за звичаєм дарують дитині хрестик, який після посвячення стає для неї видимим знаком приналежності до Христа. *(Продовження. Поч. у ч. 2 за 2003 р.).*

о. Ігор ЯЦІВ
(за циклом передач на радіо "Воскресіння")

ДОВГИМ ВІКОМ ЙОГО НАСИЧУ

На світлині: зліва направо: – владика Йоаким Сеґеді, патріарх Йосиф Сліпий і архиєпископ Гавриїл Букатко (Рим, 1963 р.).

У Загребі, столиці Хорватії, проживає столітній владика Йоаким Сеґеді, найстарший з усіх греко-католицьких єпископів і один з п'яти найстарших єпископів Католицької Церкви на світі.

Народився він 27 жовтня 1904 року в с. Руський Керестур у Югославії (нині Сербія і Чорногорія). У 1921-1924 роках навчався на філософсько-богословському факультеті в Загребі, у 1924-1927 роках – у Канізіанумі (Інсбрук, Австрія), у 1927-1930 роках – у Григоріанумі в Римі, де здобув ступінь доктора богослов'я.

На священика висвячений єпископом Діонісієм Няраді 4 вересня 1927 року. Єпископську хіротонію отримав 28 липня 1963 року з рук Блаженнішого Йосифа кардинала Сліпого. Архипастирське служіння як єпископ-помічник Крижевецької єпархії виконував спершу в Руському Керестурі, а згодом у Загребі аж до похилого віку. Після смерті єпископа-ординарія Гавриїла Букатка виконував обов'язки адміністратора Крижевецької єпархії.

У час свого єпископського служіння доклав чимало зусиль, щоб запровадити в практику постанови Другого Ватиканського Собору, в якому брав участь впродовж трьох сесій. Зокрема він наголошував на екуменізмі і взаєморозумінні всіх християнських конфесій.

Працівники редакції нашого часопису в лютому цього року відвідали владику Йоакима в єпископській резиденції у Загребі. На їхнє прохання розпо-

вісти про найрадісніші й найприкріші події його єпископського служіння, владика Йоаким сказав:

"Я найбільше задоволений з того, що мені вдалося запровадити у своїй єпархії новий календарний стиль, бо хотів, щоб вірні нашої єпархії тим способом перебували у тіснішій єдності з цілою Вселенською Церквою. Крім того, я був дуже радий, що ввійшов у практику і діє дотепер у нашій єпархії мій проект скорочення Божественної Літургії св. Івана Золотоустого. Св. Літургію було скорочено за рахунок усунення повторів. Це було зроблено для того, щоб на Богослужіння приходило більше людей, зокрема молоді.

На світлині: столітній владика Йоаким Сегеді (Загреб, лютий 2004 р.).

Я дякую Богові, що під час свого єпископського служіння брав активну участь у відзначенні трьох великих ювілеїв: 200-ліття Крижевецької єпархії, 250 років з часу поселення русинів у Югославії і 200 років від часу збудування греко-католицької церкви св. Миколая у Руському Керестурі, який, до речі, нині є катедральним храмом для екзарха Сербії і Чорногорії".

Про прикрі події, які сталися протягом його довголітньої праці, владика Йоаким з усмішкою сказав: "Ціле моє життя – це був один великий хрест, за який я вдячний Богові. Малих "хрестиків" також не бракувало. Надзвичайно було боляче, коли деякі священики з моєї єпархії не підтримували мене у намаганні запровадити у життя постанови Другого Ватиканського Собору, зокрема не хотіли повернути престіл до людей, уділяти св. Причастя настоячи, запровадити григоріанський календар тощо. За ці нововведення окремі духовні особи навіть гостро мене критикували. Однак попри невдоволення частини місцевого духовенства мене в усьому підтримували владика Гавриїл Букатко і сестри Служебниці НДМ з Югославії, які й сьогодні жертвенно мною опікуються".

Коли ми попрохали владику Йоакима дещо порадити єпископам і священикам нашої Церкви на основі свого надзвичайно великого душпастирського досвіду, то він сказав:

"*Єпископам* слід по-батьківському напоумляти духовенство, а не карати суспензою, а своїх вірних повчати і закликати до послуху й співпраці з їхніми душпастирями. *Священики* повинні відповідально ставитися до свого завдання, провадячи вірних дорогою до спасіння. Сім'ї священиків мають бути багатодітні, щоб таким чином давати добрий приклад усім християнським родинам. Ознакою доброї праці і Божого благословення священиків є численні покликання до священичого і богопосвяченого стану з їхніх парохій".

Вкінці нашої розмови владика Йоаким радо уділив своє архиєрейське благословення працівникам редакції, членам редколегії і всім читачам нашого часопису.

Незважаючи на те, що владика Йоаким з 1996 року лежить прикутий до ліжка після важкої травми, він ще при світлому розумі й бадьорому дусі. Бажаємо йому прожити у такому ж настрої решту своїх днів, щоб сповнилися на ньому слова псалмопівця: "Довгим віком його насичу і явлю йому Моє спасіння" (Пс 90, 16).

Віра АРІВ

ШАНУЙ БАТЬКА І МАТІР, ЩОБ ДОВГО ЖИЛОСЯ НА ЗЕМЛІ

Господь Бог у Своєму Всемогутньому провидінні так скерував, що кожні батько і матір беруть участь у сотворенні нової людини, яка стає їхньою дитиною. Певно, що Бог міг би обійтись без людської допомоги і подібно, як сотворив перших людей, так і творити інших. Однак Він хоче, щоби людина також брала участь у даруванні життя. Завдяки Своєму провидінню Бог вселяє безсмертну душу в тіло людини, яке творить за посередництвом батьків.

Батько і матір наділені гідністю з волі Господа, тому діти повинні шанувати і любити своїх батьків, бути їм слухняними, старатись підтримувати їх в усьому і виявляти їм вдячність усе своє життя. Цей обов'зок дітей щодо батьків пригадує четверта заповідь Божа: "Шануй батька і матір, і буде тобі добре, і довго проживеш на землі". Віддаючи належну шану батькам, тим самим ми виявляємо шану Богові.

Зрозуміло, що батьки є земними людьми і часто, подібно як і їхні діти, допускаються помилок у своєму житті. Інколи їхня постава не є так високою, а спосіб життя важко назвати моральним. Але навіть таких батьків слід любити і поважати. Можливо, саме через добру поведінку і добре ставлення та повагу їхніх дітей вони замисляться над своїм життям і захочуть змінитися у кращу сторону.

Діти не повинні забувати, як добрі християни, молитись за своїх батьків. Часто саме діти навертають своїх батьків до Бога. Пригадую радість одного чоловіка: його донька пішла у дитсадок, де сестра-монахиня вчила дітей катехизму. Дитина навчилась молитись. Одного року на Святу вечерю, коли всі, як звичайно у цій родині, сідали до столу без молитви, бо навіть і не знали як молитись, ця дитина сказала, що сама прочитає вголос молитву, аби вечеря була справді святою. Тато зрадів, що бодай дочка вміє молитись і навчить їх цього.

Отож, дуже важливо, щоби діти розуміли свою роль у житті батьків. Направду вони можуть багато зробити, навіть відновити пригаслу любов між батьками, які через певні причини не живуть разом.

Деколи дітям здається, що вони є вже набагато розумнішими від батьків і не звертають уваги на їхні поради. Часто їх обзивають "старий" чи "стара", навіть говорять при інших погано про них. Наведу такий приклад з життя.

Одного дня групу хлопців, які повертались зі школи, застав дощ. Вони поспішили до під'їзду будинку, в якому мешкав один із них, щоб перечекати негоду. Враз усі зауважили здалека жінку, яка зі сумками, незграбно перестрибуючи через калюжі, також спішила до цього під'їзду, аби сховатись від дощу. Хлопці почали реготати з цієї жінки. В хустині, з сумками та ще й стрибаючи через калюжі вона видалась смішною для юнаків.

Коли жінка наблизилась до групи хлопців, один із них впізнав, що це його мама. Прикро стало хлопцеві і стидно, бо тикав пальцем і сміявся разом з друзями зі своєї "старомодної" мами. Вдома він звернув матері увагу на те, що вона вдягається немодно і забато носить сумок. Дорікав довго, а пізніше мовчав, не хотів з нею говорити. Однак мама йому на те тільки казала, що все одно любить його і від того, чи вона виглядає "сучасно", як інші пишні пані, не залежить усе на світі. Головне бути люблено і щасливою.

Пройшли роки. Син далі намагався змінити життя своє і матері. Займався бізнесом, трохи крав. Одного дня опинився на лаві підсудних за злочин і отримав присуд – 10 років позбавлення волі. Не було нікого, хто б зумів належно його захистити в суді, батько давно помер, а мама не мала грошей на адвоката. Однак вже через ґрати все одно шепотіла до сина, що його любить і буде постійно писати йому листи, тим самим ніколи не дозволить, щоби він сумував у в'язниці. І дійсно, щодня хлопець отримував листи від мами, чуючись майже як вдома.

Відбувши термін, хлопець вийшов з тюрми. Купив гарні квіти для своєї матусі й радісно попростував додому. Зайшов у старий під'їзд, де колись із однокласниками сміявся з матері. Ось рідні двері. Задзвонив до хати, але ніхто не відчинив дверей. Лише з сусідніх дверей вийшла жінка і, побачивши його, радісно обняла й поцілувала. Тішилась сусідським хлопцем як своїм сином.

Пізніше сусідка розповіла йому, що його мама вже тому три місяці як померла. Вона не хотіла, щоби він дізнавсь у тюрмі про її смерть і щось собі заподіяв. Навпаки, передбачаючи близьку смерть внаслідок важкої невиліковної недуги, мама на тих три місяці вперед написала листи до сина і перед смертю віддала їх сусідці. Вона просила, щоби сусідка кожного дня вкладала лист у конверт і відсилала до її сина, щоби той не сумував і щасливо дочекався волі. Таким чином, син все одно отримував листи від мами, хоч вона вже була у вічності.

Цей життєвий приклад промовляє сам за себе. Слід шанувати своїх батьків, якими б вони не були. Через них промовляє до нас сам Господь Бог. Якщо дійсно ми хочемо, щоб нам було добре жити на землі і ми дочекались пошани від своїх дітей, то мусимо поважати своїх батьків, а батьки в свою чергу, подібно до цієї матері, ніколи не залишали своїх дітей без опіки і молитви.

Степан СУС

МІСІОНЕРКА МОЛИТВИ

На краю села Поруби в маленькій старій хатині проживала убога одинока жінка Варвара. Ще з молодих літ вона страждала на параліч правої сторони. Взимку вона нікуди не виходила з дому. Яким чином вона зимувала у холодній хаті, про це ніхто не знав, окрім сусідів, які інколи навідувалися до неї. Але як тільки наставала весна, Варвара залишала свою рідну домівку і, незважаючи на важкий стан здоров'я, ходила по селу, навідуючись до своїх односельчан і людей, які проживали в навколишніх селах.

У час Великого посту, коли посходили сніги, Варвара починала свою візитацію по хатах. Вона зі зусиллям тягнула праву ногу за собою, допомагаючи собі паличкою, яку тримала в лівій руці. Права рука була у неї нерухома. У селі з неї часто кепкували, насміхалися, а навіть збиткувалися, та вона вже звикла до цього і на різні насмішки людей не реагувала, а то й молилася, перебираючи зернятка вервиці.

Бувало, коли Варвара йшла селом, то діти зачіпали її та ще й камінцями кидали. А вона, опустивши очі, немовби не бачила цих дітей, тихо за них молилася. Коли ж входила до хати, то на цілий голос радісно віталася:

– Слава Ісусу Христу!

Деколи замість відповіді жінка чула докори:

– Знову прилізла! Варваро, ось тобі кусень хліба і йди собі з Богом.

– Та я не за хлібом прийшла, а помолитися за вас Богові. Але знаю, що вам це не подобається, то простіть. За хліб вам дякую, щоб усі ви були здорові. По дорозі буду молитися за ваше здоров'я, – відповідала Варвара, виходячи з хати.

Хоч на серці у неї був смуток, проте на устах завжди з'являлася щира привітна усмішка. Відтак вона йшла до іншої хати, де після християнського привіту просила дозволу помолитися за господарів і їхніх дітей.

– Що доброго скажеш нам? – запитували її. – Як зимувала, чи було дуже холодно, що їла?

Варвара, притулившись до теплої печі, з дитячою наївністю відповідала на всі ці питання.

– Бог мене не опускав. Я молилася, а їсти мені приносили сусіди. Бог дав мені добрих сусідів. Вони мені не дали замерзнути і хлібця дали. Це добрий Бог дбає за мене. Мені і сьогодні уві сні з'являлася Мати Божа і казала, щоб я молилася за ваших померлих родичів.

Відмовивши молитви, з великими зусиллями підвівшись з долівки, говорила з усмішкою на устах:.

– Дякую щиро, дозволили мені помолитися у вашій хаті.

– Сідай, поснідай з нами, – припрошували господарі. – Ось картопля і молоко, та ще й хліб є. А до людей ще встигнеш.

– Бог добрим людям дає благодать і вас обдарує своїми ласками, – говорила Варвара і, хрестячись лівою рукою, сідала за стіл. Поснідавши, ще раз дякувала за гостинність і, вийшовши з хати, шкандибала селом, щоб молитися за людей.

• • •

Тепле літнє сонечко додавало наснаги до праці. Люди більше надіялися на свої сотики городів, ніж на заробіток у колгоспі, тому всі старалися якнайкраще обробити свої наділи.

Софія з двома дітьми обгортала рядки зеленої картоплі. Варвара йшла борозною, поволі наближаючись до них. Хоч надворі було тепло, але вона була одягнена не по-літньому, а ще по-весняному. На плечах мала теплу хустку, а взута була у чоботи.

– Дай Боже щастя вам!

– Дякуємо, дай Боже щастя і тобі, Варваро! – відповідала мати.

– Я так хотіла з тобою зустрітися, Софіє, і ось аж на полі тебе побачила. Мені Мати Божа уві сні говорила, щоб я помолилася за твоїх покійних батьків.

– Добре, Варваро. Тільки відпочинь трохи, і ми відпочинемо.

Спершись на свою паличку, Варвара продовжувала розмову з Софією.

– Гарні у тебе діти, допомагають тобі. Нехай їх Господь благословить на кращу долю, щоб ніколи не хворіли, добре працювали, а у школі навчались якнайкраще.

– Дякую, Варваро. Розкажи щось про своє життя, – попросила Софія.

– Ой, не питай! Увесь час хворіла, спина болить та й годі. Але це такий мій хрест. Христос терпів і нам велів. Он там на горі хрест стоїть, я біля нього часто відмовляю Хресну дорогу. Кажуть, що там спочивають вічним сном убиті вояки, які боролися за Україну. Хрест цей безбожники розбили, теперішні антихристи. Мені Матінка Божа уві сні говорила, що якщо там поставлять новий хрест, то

повстане Україна. Напевно, ще немає такого чоловіка, який цей хрест встановить. А тоді буде незалежна Україна. Але всім людям потрібно молитися за неї, бо це має бути наша держава, християнська.

Жінка клякнула на пухку землю і почала молитися за добрий врожай на цьому полі. Потім, піднявшись, перехрестилася і промовила:

– Будьте здорові і щасливі, йду ще до оцих людей. І за них треба помолитися.

• • •

Такі спогади з мого дитинства про Варвару постали у моїй пам'яті, коли кілька років тому я проходив біля придорожнього хреста, що стоїть неподалік мого села. І це моє оповідання було б незакінченим, якщо би я ще не розповів про один випадок зі свого життя.

Ще будучи школярем, ішов я у сусіднє село Нагачів до школи. Була гарна весняна погода. Зеленіли дерева і земля вкривалася молодою травою. На роздоріжжях польової дороги стояли кам'яні хрести, які були розбиті, а дерев'яні – повалені. Це було за часів Микити Хрущова, коли почалося нове гоніння на релігію і Церкву. Йдучи дорогою, учні завжди знімали біля хрестів шапки і хрестилися, навіть молилися, хоча це робити їм забороняли вчителі.

Вийшовши на горбок, я побачив біля одного розбитого хреста жінку, яка молилася. Коли підійшов ближче, то впізнав у ній Варвару. Я бачив, як вона важко піднялася з колін і, перехрестившись, пошкутильгала мені назустріч. Я сказав їй: "Слава Ісусу Христу!", на що вона тут же з великою радістю відповіла: "Слава навіки!". Тоді я витягнув з кишені копійки, які мені вдома дала мама на булочку, і дав їх Варварі.

Жінка була здивована і мене не зрозуміла, тримаючи копійки в руці.

– Синочку, забери ці гроші, тобі більше вони потрібні, – сказала вона.

Коли ж я категорично відмовився, вона запитала:

– Мабуть, до школи йдеш? Я буду молитися, щоб ти колись став священиком, і то добрим. А ці всі хрести розбиті і повалені потрібно відновити і знову встановити. Настане час і наша Греко-Католицька Церква знову оживе, а люди навернуться до Бога. Тільки нам необхідно молитися, щоб Господь Бог змилосердився над нами і дав нашому народові кращу долю і можливість усім без перешкод молитися на рідній землі.

Я дивився тоді на цю нещасну жінку глибокого духа і не розумів, може, й не знав Христових слів: "Блаженні вбогі духом, бо їхнє Царство Небесне". Ця жінка, з якої насміхалися і навіть збиткувалися, була відкинена людьми, але, напевно, вона мала великі заслуги перед Богом.

Сьогодні її сміло можна було би назвати "місіонеркою молитви" тих важких комуністичних часів. Вона щоденно несла важкий хрест недуги, але ніколи не тратила надії на Боже милосердя і завжди була поєднана молитвою з Богом. Незважаючи на важкі терпіння внаслідок паралічу і убоге життя, вона завжди усміхалася і за всіх молилася, а на її обличчі постійно випромінювалася життєрадісність.

На жаль, таких людей було і є небагато. Про них не пишуть, не розповідають, лише часто обминають як нужденних людей, відкинутих на бездоріжжя життя. І сьогодні, коли сповнилися бажання цієї нещасної жінки, в моїй уяві вона постає перед Богом як свята.

о. Мелетій БАТІГ, ЧСВВ

ШАНОВНА РЕДАКЦІЄ!

Хто дав дозвіл на Хресну дорогу і в якому місці її можна встановлювати?

Тарас Клок,
учень 7-го класу Новояричівської СШ на Львівщині

Зі старовинного документу "Паломництво Етерії" (4 ст.) відомо, що Хресна дорога відбувалася уперше в Єрусалимі дорогами, якими пройшов сам Ісус Христос, несучи хрест на Голгофу. І сьогодні паломники в Єрусалимі, яких очолює єпископ або хтось із найдостойніших паломників, проходять згаданим шляхом зі символічним хрестом аж до храму Святого Гробу Господнього і Воскресіння Христового, де був розп'ятий наш Божественний Спаситель.

Це набоженство до Ісуса Христа терплячого мало свій початок на Сході, а потім поширилося і розвинулося на Заході, особливо з 13 ст. У 15 ст. Хресна дорога, яка тоді називалася "святим паломництвом з хрестом", мала аж 47 стацій. Хресну дорогу до 14 стацій обмежив у 16 ст. монах Кармеліт Іван ван Пешен з Голландії.

Хресну дорогу з 14 стацій благословив Папа Венедикт XIV у 1750 році. З тих пір майже в усіх римо-католицьких храмах розміщено 14 образів, на яких зображені стації Хресної дороги нашого Спасителя і її відмовляють у певні періоди часу всі вірні, зокрема протягом Великого посту.

У Східних Католицьких Церквах набоженство Хресної дороги не набуло поширення, тому деякі греко-католицькі богослови твердять, що це не притаманне нашій традиції, але далеко не всі згідні з тим, щоб відмовитися від практикування Хресної дороги, бо вона є дуже корисною для кращого пізнання страстей і мук відкупительного шляху нашого Божественного Спасителя.

• • •

Нещодавно у львівській "Аргумент-газеті" була опублікована коротка стаття, у якій стверджувалося, що Христос мав дітей. Як би ви відповіли на такі богозневажливі закиди?

Ігор Р.,
м. Львів

Таке твердження бентежить і дуже важко всіх традиційних християн в Україні: як греко-католиків, так і православних. Думаємо, що газета, яка має назву "Аргумент", такими безпідставними богохульними твердженнями статтями заперечує свій титул. Вважаємо, що редактор газети повинен вибачитися на її сторінках перед усіма християнами, яких такі необгрунтовані матеріали важко зневажають.

Напевно, не буде Божого благословення на таких редакторів, які всілякі нісенітниці виписують про нашого Божественного Спасителя. Якщо такого вибачення не буде, то, напевно, що читачі-християни зрозуміють, що цю газету не варто ні читати, ні передплачувати. Вона заперечує основну засаду журналістики: писати правду, а не шукати різноманітні сенсаційні інформації, без огляду на їхню достовірність.

Звертаємося до усіх видавців і журналістів, щоб пам'ятали своє основне завдання: інформувати правдиво і відстоювати правду.

НА ГОЛГОФУ

Голгофа, хрест,
Страшні, криваві сни...
Товпа реве:
"Розпни! Розпни! Розпни!"

І розп'яли...
На голові вінок,
По краплі кров
Спливає у струмок.

Товпа реве:
"Коли Ти Бог єси,
То злізь з хреста
І сам себе спаси!

Якщо не Бог,
А лиш юдейський цар,
То військами
На ворогів удар!

А Ти мовчиш,
Здригаєшся, мов трус, –
Га! Ти не Бог,
Лиш Назарей, Ісус!"

Голгофа, хрест,
Страшні, криваві сни...
Прости їм, Боже,
Бо сліпі вони...

Богдан ЛЕПКИЙ

ВЛАДИКА ЗОЛОТОГО СЕРЦЯ

Присвячується блаж. свящмуч. Павлу Гойдичу, ЧСВВ

Ти був Людиною... Тебе любили всі:
Старі й малі за ангельські чесноти.
Немов мале дитя, чинив добро,
Тепер ми всі без тебе у скорботі.

Ти був приятелем, що добре серце мав,
Усі тебе любили до нестями.
Слова потіхи щиро розсипав,
Бальзам цілющий на душевні рани.

Ти батьком був убогих і сиріт,
Для них побудував ти сиротинці.
Був небайдужим ти до людських бід,
Допомагав спільнотам й наодинці.

Як тріумфально в Пряшів увійшов,
"Осанна" почали усі співати,
Ти ж сумував, неначе відчував,
Що згодом вони ж будуть розпинати.

"В тюрму тебе, за ґрати, за Христа,
В тюремних муках мусив ти померти!"
Покірно взяв з Розп'яттям ти хреста,
Зробив із себе цілопальну жертву.

В кайдани закували, мов Христа,
Покинули тебе найближчі люди.
Розп'яли правду та віра свята
У серці жила й вічно жити буде!

Зів'яли квіти, встелені до ніг,
Вп'ялися в ноги будяки, тернина...
Та святу віру в серці ти зберіг,
Живцем за неї ліг у домовину.

Про всі тортури, котрі ти терпів,
Повніше скажуть лиш тюремні мури,
За ворогів молився ти тоді,
Просив їм прощення у Господа несміло.

Єдиною потіхою для тебе
Була молитва, що в біді поможе.
Серед важких, в'язничних, сірих буднів
Таємно відправляв ти Службу Божу.

Ти був Владикою, що витримав в борні,
Не зрікся віри у важких тортурах.
І муки переніс ти не одні
За десять років у тюремних мурах.

Здобув в дарунок пальму мучеництва,
Як і бажав, помер в день уродин.
Земля прийняла в'язня, як годиться,
Під номером 681.

Померкло світло у тюремних мурах,
Дійшов на гору, що Голгофа зветься.
Та не зломили навіть "процедури"
Твого, Владико, золотого серця!

Любов ДІВЧУР

НАВЕРНУТИ БЛИЖНЬОГО

Поступово весна перебирала свої права у зими. Цьогоріч розпочалася вона досить рано. Сонце лагідно маніжило жителів села, які на повні груди вдихали свіже весняне повітря.

Була субота. Селяни поралися на своїх обійстях. Для Андрійка і його родини завтра буде незвичайний день. Ще на празник Стрітення новий греко-католицький храм у їхньому селі посвятив місцевий єпископ. Через місяць сюди приїхав молодий священик. І ось завтра він відправлятиме вперше Службу Божу в новій церкві. Це справді незвичайний день, бо за прабатьківську віру дуже натерпілися від колишньої влади жителі цього села. З яким нетерпінням чекали би цього дня Андрійкові дідусь і бабуся!

Хлопець допоміг упоратися мамі по господарці, а потім помандрував вулицями села. Природа оживала після довгого зимового сну. Сонячне проміння весело загравало у шибках вікон.

– Привіт, Андрію! Куди йдеш? – почув позаду себе хлопець і одразу здогадався, що це Миколка.

– Та от, вирішив трохи прогулятися. Миколко, а ти знаєш, що завтра у храмі буде відправляти Службу Божу новий священик, який нещодавно приїхав до нашого села?

– Та я про релігію мало знаю. Мої батьки майже ніколи про Бога і Церкву не говорили. Та що там мої батьки... Тато часто ходить до корчми на околицю села і пропиває гроші, яких і так не має багато, а мати плаче день і ніч. Їй не до мене.

– Не журися, Миколко. Приходь до мене завтра після обіду, зробимо уроки, а потім поговоримо.

• • •

Вранці Андрійко розплющив очі від грайливого миготіння сонячного проміння. Після скромного сніданку він з батьками і сестричкою Миросею попрямував до церкви. Задзвонили дзвони, скликаючи людей на святу Літургію.

Молодий священик відкрив царські врата і поклонився перед вірними, які вщент заповнили церкву. Для Андрійка ця свята Літургія не була дуже довгою. Він терпеливо слухав її і йому припав до серця мелодійний спів хору. У проповіді священик пояснював вірним євангельський сюжет: оздоровлення паралітика. Це було одне з численних чудес Ісуса Христа. Але чуда потребували віри людини у її оздоровлення, як духовне, так і тілесне.

Найбільше Андрійкові закарбувалися слова: "Кожен християнин молитвою і доброю радою може спричинитися до навернення ближнього. І тут він пригадав вчорашню розповідь Миколки про свого батька...

Після Служби Божої батько ніжно поклав руку на Андрійкове плече і вони попрямували додому, де на них чекав на столі смачний обід.

– Андрійку, до тебе Миколка прийшов! – гукнула з сіней Мирося.

Обидва хлопці зачинилися у кімнаті. Андрійко дещо пояснив товаришеві з домашнього завдання з української мови, а потім мовив:

– Сьогодні священик у церкві говорив про те, що кожен християнин порадою може допомогти у наверненні грішника. Друже, думаю, що твого батька ще можна вивести на правильну дорогу. Лише треба молитися нам обом і

спробувати переконати його змінитися на краще і подумати про те, що є Бог на небі...

– Це буде дуже важко зробити. Мій батько жодного разу не переступав порогу храму, ніколи не молився до Бога. Лише завдяки тобі, Андрійку, я навчився "Отче наш" та "Богородице Діво...".

• • •

Молодий священик зайшов до захристії. Сьогодні для нього також був важкий день, бо доводилося доводити до ладу господарку, яку ще до війни мав у своєму розпорядженні місцевий парох.

Все доводилося починати з нуля: робити огорожу, міняти черепицю, проводити внутрішні будівельні роботи. Тимчасово його примістила у своїй хаті родина Стефанюків. Завдяки декільком старшим чоловікам йому вдалося за кілька днів зробити багато. Він сів у крісло і заплющив очі.

– Отче, до вас прийшло двоє хлопців... – почув він голос паламаря.

– Прошу, нехай заходять.

– Слава Ісусу Христу!

– Слава навіки, хлопці! Як вас звати?

– Це Миколка, а я Андрій.

– Маєте імена великих святих. Що вас привело у таку пізню вечірню годину?

І тут Андрійко розповів про аморальність Миколчиного батька, оскільки хлопець соромився щось говорити.

Священик замислився. Після короткої паузи розгорнув Святе Письмо, листаючи сторінки вічної книги. Натрапивши на потрібне місце, звернувся до Миколки:

– Візьми Біблію додому. Коли батько вранці прокинеться, залиш на кухні на столі розгорнуте Святе Письмо.

Священик взяв олівця і виділив рамкою такий рядок: "Пияки Царства Божого не успадкують...".

• • •

Удосвіта Миколка непомітно поклав на кухні за порадою священика розгорнуту Біблію. Батько щойно протер очі. Вчора у нього була чергова "гулянка". Нашвидкоруч умившись, він пішов на кухню пошукати чогось поїсти. Поставивши горнятко чаю перед собою, Миколчин батько звернув увагу на розгорнуту книгу. Як давно він не читав! Це, мабуть, востаннє робив, коли навчався у школі.

"Звідки тут ця книга? І що це за слова, виділені рамкою?". Прочитавши їх, батько замислився. Хміль вже "випаровувався" з його голови. "Пияки", "царство Боже" – ці слова не входили до його лексикону, бо те середовище, де він проводив багато часу зі своїми "дружками", не вживало їх.

– Микольцю, я запарив тобі чаю, ходи-но сюди...

Хлопець несміло підступив до столу. Він розумів, що батько запитає його про розгорнуту Біблію.

– Сину... – батько вже віддавна не вживав цього слова щодо нього. – Ось тут, на столі... це, мабуть, ти приніс... Що змусило тебе це зробити?

– Тату!!! – хлопцеві з очей покотилися сльози. – Я не можу щодня бачити, як ти приходиш під хмелем або коли тебе, як ось позавчора, поставили під двері цілком п'яного... Тому й пішов питати поради у священика.

– Ти ж знаєш, що я рідко задумувався про Бога. Та й мені ніколи про Нього ніхто не розповідав. Батько був комуністом, а мати завклубом. Вони між собою не дуже добре жили і швидко розійшлися.

– А ти би хотів змінити своє життя? Ти би хотів більше довідатися про Ісуса Христа, Який помер за нас на хресті? – запитав батька син.

– Думаю, що Бог, у Якого я не вірив протягом цілого свого життя, навряд чи може мені простити тепер...

– Якщо ти хочеш, я заведу тебе до священика. Він просив це зробити.

* * *

Зорі оповили вечірнє небо. Священик знову втомлено сів у крісло. Почувши легенький стукіт у двері, він подумав, що це знову прийшли хлопці. Сказавши "Заходьте", він побачив перед собою Миколчиного батька, який несміливо переступив поріг захристії.

Розмова священика з ним тривала понад годину. Доводилося починати все, як то кажуть, з нуля... Після довгої розмови батько Миколки посповідався, а потім у церкві священик його запричащав...

* * *

...Перша неділя квітня. Обійстя селян вже були свіжо прибрані. Деякі хати просто вилискували на сонці чистотою. Селяни родинами поспішали під дзвін церковних дзвонів на Службу Божу.

Андрійко як завжди молився у цей день разом з батьками і сестричкою на св. Літургії. Несподівано він відірвав свій погляд від вівтаря. Ні, це йому не привиділося... Неподалік стояв Миколчин батько. Як він сьогодні охайно виглядає! Поголений, очі не підпухлі. Хто це з ним поруч? Це Миколка. І Андрійкові знову пригадалися слова священика: "Кожен християнин молитвою і доброю порадою може навернути грішника...".

Ігор ЯРЕМКО

СЛОВО БЛАЖЕННОЇ МАТЕРІ ТЕРЕЗИ

Людина нерозумна, непослідовна, егоцентрична.
Немає значення – люби її!
Чиниш добро, скажуть, що дієш з егоїстичних мотивів.
Немає значення – чини добро!
Здійснюєш свої мрії, набудеш фальшивих друзів і справжніх недругів.
Немає значення – здійснюй свої мрії!
Добро, яке чиниш сьогодні вже завтра забудуть.
Немає значення – будь щирим і чесним!
Усе те, що ти будував роками, може бути зруйноване за одну мить.
Немає значення – будуй!
Допомагаєш людям, і вони будуть за це обурюватися.
Немає значення – допомагай!
Даєш світові усе своє найкраще, а світ відкине тебе.
Немає значення – дай усе своє найкраще!

БОГ ЛЮБИТЬ ТОГО, ХТО ДАЄ РАДО

29 січня 2004 року відійшла до вічності с. Августина Ярослава Тарнавська, ЧСВВ у монастирі сестер Василіянок у смт. Войнилів на Івано-Франківщині.

Вона народилася 1 травня 1928 року в Польщі. У 1945 році її було насильно переселено з родиною в Україну. У важкі часи підпілля нашої Церкви 1 липня 1977 року вступила в монастир сестер Василіянок у Львові. Вічні обіти склала 8 травня 1994 року.

Була це людина сильної волі, до інших була милосердною, а до себе досить вимогливою. До кінця свого життя цілковито жертвувала себе на славу Божу і для добра ближніх, для себе не залишаючи нічого. Усе її життя було сповнене чеснот і добрих діл. Вона жертвенно виконувала працю на городі, в саді, на полі, варила і шила. Мала веселу вдачу, часто жартувала, дуже любила дітей. Щиро співчувала хворим і терплячим, намагалася завжди їх чимось потішити і розрадити.

В останні роки важко хворіла й із-за недуги в довгі безсонні ночі дуже багато молилась. Можна її сміливо назвати "людиною блаженств", яка завжди рішуче йшла за Господнім покликом, ревно сповняючи в усьому Божу волю.

Вічна їй пам'ять!

с. Михаїла СЕНЬКІВ, ЧСВВ

НИНІ ВІДПУСКАЄШ СЛУГУ ТВОГО, ВЛАДИКО

9 лютого 2004 року упокоївся у Бозі найстарший член Василіянського Чину бр. Пасив Петро Стадник, ЧСВВ у монастирі отців Василіян у Мондері (Канада) на 98-му році життя і 81-му році монашого служіння.

Він народився 5 лютого 1907 року в с. Спас на Івано-Франківщині. Вступив до Василіянського Чину у Крехові 7 лютого 1924 року і перші чернечі обіти склав 21 вересня 1925 року. Приїхав до Канади 5 лютого 1926 року, щоб допомагати василіянським місіонерам з України у їхній душпастирській праці.

Був здібним столярем і виробляв чудові престоли і кивоти, а крім того працював у друкарні, на городі тощо. Своє монаше служіння виконував у різних монастирях Канади і США. Останні 14 років важко хворів, терпеливо зносячи хрест недуги і глибокої старості.

Похоронні Богослужения у Мондері відправив владика Лаврентій Гуцуляк, ЧСВВ у співслужінні багатьох отців Василіян, учасників Провінційної капітули, яка відбувалася в той час у тій місцевості. Похований на монашому цвинтарі у Мондері.

Вічна йому пам'ять!

МІСІОНАР

Український християнський часопис

Заснований у 1897 році
Засновники – Отці Василіяни

Реєстраційне свідоцтво
КВ № 5133 від 18.05.2001 р.

Головний редактор
о. Йосафат ВОРОТНЯК, ЧСВВ

Редакційна колегія:
о. Василь ЗІНЬКО, ЧСВВ
о. Василь МЕНДРУНЬ, ЧСВВ
о. Мелетій БАТІГ, ЧСВВ
о. Корнилій ЯРЕМАК, ЧСВВ

Заступник головного редактора *Віра Арів*
Відповідальний секретар *Ігор Скленар*
Комп'ютерна верстка *Тараса Бродовича*

Адреса редакції:
м. Львів, 79019,
вул. Б. Хмельницького, 36,
Святоонуфріївський монастир Отців Василіян
тел./факс 72-46-94
e-mail: misionar@lviv.farlep.net

Підписано до друку 29.02.2004
Формат 70x100 1/16. Друк офсетний. Папір друк. № 1. Умов. друк. арк. 5,2. Умов. фарбо-відб. 5,7. Обл.-вид. арк. 5,0.

Ціна договірна

Віддруковано з готових діапозитивів у Жовківській друкарні видавництва Отців Василіян "Місіонер".
80300, Львівська обл.,
м. Жовква, вул. Василіянська, 8

© Журнал "Місіонар", 2004

ЗМІСТ

Слово редактора 65
Наміри Апостольства молитви на березень 66
Наміри Апостольства молитви на квітень 68
К'яра Любіх
"Слово життя" 69
Провінційні капітули ВасиліянськогоЧину 70
Зі звернення Синоду єпископів УГКЦ щодо соціально-політичної ситуації в Україні 71
Про засідання Постійного Синоду єпископів УГКЦ 72
о. Ігор Яців
Новий єпископ Тернопільсько-Зборівської єпархії 72
о. Діонісій Ляхович, ЧСВВ
Піст – перемога над спокусами 73
о. Йосафат Воротняк, ЧСВВ
Іспит сумління – засіб до святості 75
Глава УГКЦ Блаженніший Любомир кардинал Гузар
Повідомлення 76
Віра Арів
Вони співстраждали з Христом (7) 77
Стефан Красномовець
Фізичні страждання нашого Відкупителя 79
Хрест – божественний скарб 81
о. Ігор Яців
Свята Тайна Хрещення (2) 83
Віра Арів
Довгим віком його насичу 84
Степан Сус
Шануй батька і матір, щоб довго жилося на землі 86
о. Мелетій Батіг, ЧСВВ
Місіонерка молитви 87
Запитують – відповідаємо 90
Поетична сторінка 91
Ігор Яремко
Навернути ближнього 92
Слово блаженної Матері Терези 94
с. Михаїла Сеньків, ЧСВВ
Бог любить того, хто дає радо 95
Нині відпускаєш слугу Твого, Владико 95

На обкладинці: блаж. свящмуч. Павло Гойдич, ЧСВВ.

● Передруки і переклади дозволені за поданням джерела.
● Редакція зберігає за собою право виправляти мову і скорочувати надіслані матеріали.

КРОСВОРД "ДОЗВІЛЛЯ"

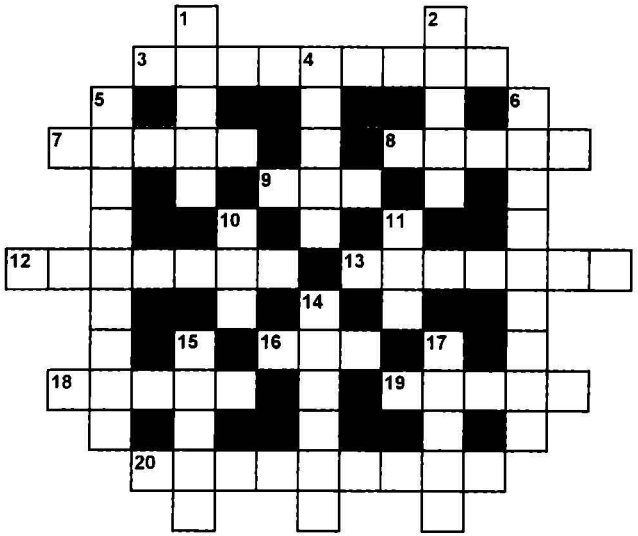

(три крапки замініть словом)

По горизонталі: 3. Композитор, автор пісні "Христос розп'ятий". 7. "І коли Він увійшов у Єрусалим, заметушилося все ..., питаючи: "Хто це такий?". Народ же казав: "Це пророк, Ісус із Назарету в Галилеї" (зі Святого Письма). 8. Ізраїльський цар, автор псалмів. 9. "Ми ж посли замість Христа, немовби сам ... напоумлював через нас. Ми вас благаємо замість Христа: Примиріться з Богом!" (зі Святого Письма). 12. Книга псалмів. 13. "Кажу вам, що на небі буде більша ... над одним грішником, що кається, ніж над дев'ятдесят дев'ятьма праведниками, що їм не треба покаяння" (зі Святого Письма). 16. "Господи і Владико життя мого, ... лінивства, недбайливості, владолюбства й пустослів'я віджени від мене" (з молитви св. Єфрема). 18. ...-Хоронитель. 19. "Вже зближається година, сонце ясне вже заходить, чорна ... і зміна кроком Юди пильно бродить" (з пісні "Вже зближається година"). 20. Парастас, який відправляється у часі Великого посту.

По вертикалі: 1. "Очікую воскресіння мертвих і ... майбутнього віку" (з "Символу віри"). 2. "Тоді ..., бажаючи догодити юрбі, відпустив їм Варавву, Ісуса ж, бичувавши, видав, щоб Його розп'яли" (з "Хресної дороги"). 4. Церковний закон. 5. Автор книги "Сповідайтеся добре". 6. Один з плодів Святого Духа. 10. Друга Божа Особа, ... Божий, став чоловіком і вмер на хресті для нашого спасіння (правда віри). 11. "Чи віриш ти Мені? Я – двері в вічний ... ! Прощатиму тобі, лиш віри не вбивай. Зневіра – лютий звір, це – холод і сльота, о друже Мій, повір: Я – вічна доброта" (з вірша "Чи віриш ти Мені?" о. Василя Мендруня, ЧСВВ). 14. Автор пісень "Покланяюся, мій Христе" і "Люди Мої, люди". 15. Одяг священика під час Богослужень. 17. "Ісус, Ісус радо ... приймає, хресний, хресний похід починає" (з "Хресної дороги").

Підготувала Леся Штикало, м. Львів

Відповіді на кросворд "Калейдоскоп", вміщений у ч. 2 за 2004 рік:
По горизонталі: 1.Нікарагуа. 7.Гріх. 8.Вівтар. 9.Марта. 10.Аскет. 13.Тропар. 15.Іван. 16.Літманова.
По вертикалі: 2.Кархут. 3.Равві. 4.Гнів. 5.Богоматір. 6."Стрітення". 11."Світло". 12.Арета. 14.Піст.

З Утрені з поклонами

Робітниками ниви твоєї вчинив ти, Слове, апостолів твоїх, що винищили ідолів і цим тебе, Владику, проповідуючи між народами, побожно звеличили.

Співами і піснями вшануймо, премудрих апостолів Христа Бога, провідників нашого спасіння, бо вони прогнали нечесть обманства і спасли світ, як самовидці Слова і слуги, і друзі, і браття.

Радуйся, бо в тобі Слово стало тілом без переміни і поселилось між нами! Радуйся, Чиста, апостолів і мучеників радосте і спасіння нас вірних! Радуйся, Мати Христа Бога!

З пісні 1-ї

З чого я почну плакати над учинками нещасного життя мого? Як же ж то я розпічну, Христе, теперішнє моє ридання? Але, як милосердний, дай мені сльози покаяння.

З пісні 2-ї

Ти єдина, душе моя, відкрила безодні гніву Бога твого й затопила, як землю, все тіло, діла й життя, і залишилась поза спасенним ковчегом.

З пісні 3-ї

Тікай, душе моя, від полум'я гріхів! Помилуй, Господи, – благаю тебе – помилуй мене, коли з ангелами своїми прийдеш усім віддати по заслузі вчинків.

З пісні 4-ї

Тіло своє і кров ти віддав за всіх, Спасе, бувши розп'ятим: тіло – щоб мене відновити, кров – щоб мене обмити; і духа віддав ти, Христе, щоб привести мене до Отця твого.

З пісні 5-ї

Заради мене ти, Богом бувши, прийняв мій вигляд і чудеса творив: зціляв прокажених, оздоровлював розслаблених і кровотечу в жінки спинив ти, Спасителю, дотиком одежі.

З пісні 6-ї

Як спас ти Петра, скоро він закликав, поспіши й спасти мене, Спасителю. Врятуй мене від звіра, простягнувши свою руку, і виведи з глибини гріха.

З пісні 7-ї

Через переступ заповідей твоїх затерся в мені образ твій, зів'яла вся краса і загас світильник від пристрастей. Змилуйся ж, Спасителю, і подай мені радість, – як співає Давид.

З пісні 8-ї

Коли ти, Милосердний, сядеш, як суддя, і об'явиш велику славу твою, Спасителю, – о, який то страх тоді буде! Вогонь палатиме й усі тремтітимуть перед страшним судом твоїм.

З пісні 9-ї

Христос оздоровив розслабленого й він узяв постіль свою; підняв померлого юнака – сина вдови, зцілив слугу сотника й об'явив себе самарянці, показавши тобі, душе, як служити Богові в дусі.

"Молитвослов", Рим-Торонто, 1990